LÁMPÁS

Az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége lapja

VII. évf. 4. szám, 2020. december

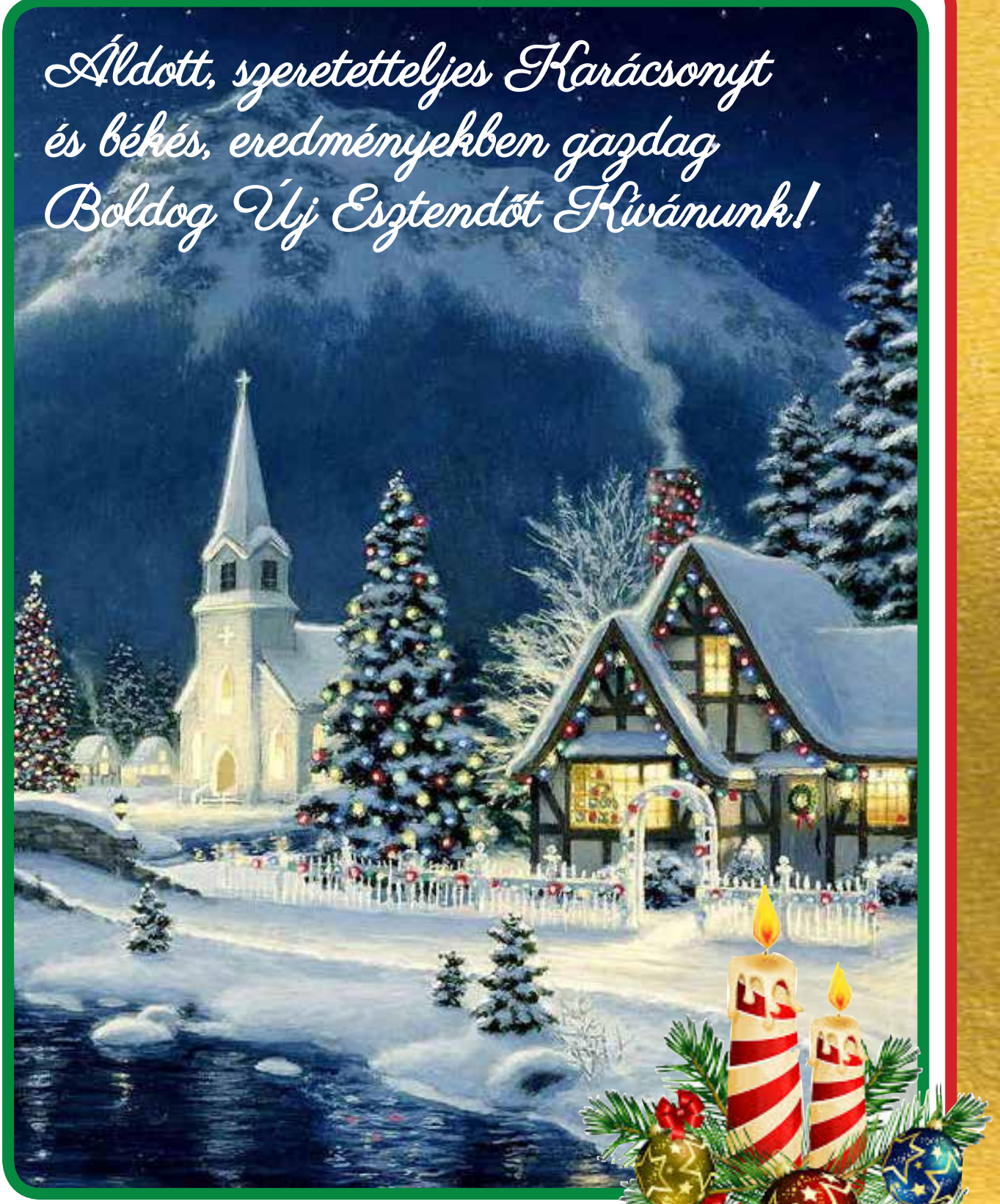

Karácsonyi Gondolatok

Mire a Lámpás ez évi utolsó száma megjelenik, már érdemes számolni a napokat, „hogy hányat alszunk még Karácsonyig" és Újévig. Hát lassan eltelt ez az év is. És itt a Karácsony. Karácsonykor nem csak Jézus születését ünnepeljük, hanem a Karácsony az embereknek a békét, és a szeretetet is jelenti. A békét, amit mindenki remél a világon, és a szeretetet, amivel elárasztjuk a hozzánk tartozókat és viszonzására önző módon sóvárgunk egész évben, vagy egész életünkben.

Önzőek vagyunk, mert emberek vagyunk. Imádkozunk a Jó Istenhez, az imáinkban elmondott szeretetünk sem önzetlen, hanem a szeretetbe bugyoláljuk kéréseinket, amiknek beteljesedését kérjük a Jó Istentől. Ha kimondatlanul is, egyikünk egészséget, másikunk boldogságot, harmadikunk társadalmi elismerést remél cserébe. Amikor az halljuk, hogy a Jó Isten egyszülött fiát azért küldte a földre az emberek közé, hogy segítse azokat, és bűneikből kiváltsa akár az élete árán is, akkor ma a huszonegyedik században talán felfogni sem tudjuk, hogy a kétezer évvel ezelőtti történés nem csak arra az időre hozott megváltást, hanem bőven jut abból még a ma emberének is. Amikor majd Szenteste kigyulladnak a fenyőfákon a gyertyák, legalább egy pillanatig gondoljunk arra, a kis Jézus azért született, hogy küldetésével az Isten felénk irányuló szeretetét közvetítse számunkra.

Azt hallani, hogy újra megteltek a templomok, az emberek buzgón imádkoznak, mert félnek. Nem a ránk szakadt vírustól-, vagy a betegségtől félnek, hanem az azzal együtt járó haláltól. Vallásuktól függetlenül imádkoznak az Istenükhöz, hogy az imáikért cserébe adjon egészséget, de gyorsan! Azért kíváncsi lennék, hogy a kapott egészségért hányan fognak majd legalább egy imával köszönetet mondani.

A Covid tarol, száguld. Korra, nemre, fajra, vallásra való tekintet nélkül kaszál. Felhasználja a kisgyerek szerető ölelését, vagy a kedvesünk csókját, de az életet jelző leheletünkre is felkapaszkodik fertőző útja során. Mi védekezünk, kesztyűvel, maszkkal, fertőtlenítéssel éjjel-nappal. Vagy semmit sem teszünk, gondolván mi vagyunk a kiválasztottak, akiknek nem árthat semmi, mert kiválasztottuk magunkat az emberek közül. Ezt mindenkivel közöljük a körünkben és azok hallgatólagosan tudomásul is veszik, csak valaki nem respektálja ezt: a Covid 19! Letarolja a magát kiválasztottnak gondolót, és a hallgatagot is, aki kiálthatott volna még idejében a kiválasztottnak: ***Vigyáz magadra, vigyáz az életedre! De nem tette.***

Ezért szóljunk a közelieknek, kiáltsunk a távoliaknak, és mindenkinek, hogy védekezzen a legjobb tudása szerint, tartsa be az észszerű, logikus szabályokat, mert a Covid korra, nemre, fajra, vallásra és politikai hova tartozásra való tekintet nélkül kaszál!

Szerintem az igazi kiválasztott nép mi vagyunk, a magyarok. Már csak azért is, mert én nem nagyon tudok egy másik olyan nemzetről, akire annyi baj, kín és szenvedés szakadt volna ezer év alatt, mint ránk. Azok, akikből még nem halt ki az optimizmus ilyenkor szokták mondani: hát ez az Árpád apánk azért kicsit tovább mehetett volna nyugat felé. Lehet, hiszen a bölcs európaiak úgy tekintenek ránk, mint a jött-mentekre, akik a küszöbön kívül várják, hogy elmagyarázzák nekik, mitől lesz valaki európai. Csak egyet felejtenek el, hogy ez a küszöbön kívüli nép már történelme során többször ontotta vérét Európát védve – legyünk tárgyilagosak a kerítések ma is ezt teszik –, nem beszélve a számos tudósról, feltalálóról, művészről, akik nem csak Európáért tettek, hanem az egész emberiség boldogulásáért alkottak.

Jusson ez eszébe minden hazánk fiának ott Brüsszelben, mikor készül ellenünk szavazni csak azért, hogy megmutassa Ő a „Nagy liberális Európa" híve.

Szentiványi György

Dr. Varjú Imre
Főtisztelendő
kanonok

Dr. Szebik Imre
ny. evangélikus
püspök

Id. Dr. Lomnici Zoltán
Emberi Méltóság Tanácsa
elnöke
a Világszövetség
tiszteletbeli elnöke

Dr. Csuka Tamás
ny. református
tábori püspök
dandártábornok

Dr. Sántha Gábor
Világszövetségünk
elnöke

Áldott Karácsonyt
és Békés, Boldog Új Esztendőt Kívánunk
a világ minden táján élő, az 1956-os Magyar Forradalom és Szabadságharc résztvevőinek, emléke ápolóinak, bajtársainknak, barátainknak és olvasóinknak!

Isten áldása kisérje munkájukat, mindennapjaikat.

Ebben az üldöztetésben teli világban

Pál apostol szavai (Pál I.Kor 13,8...13) adjanak erőt és vigasztalást:

„A szeretet soha el nem fogy ... megmarad a Hit, Remény és Szeretet, e három;

és ezek közt pedig a legnagyobb a Szeretet.”

A szeretet ünnepén ezzel a bibliai idézettel köszöntjük a Lámpás olvasóit.

A szívekbe is költözzön be Isten szeretete Jézus Krisztus által.

Kívánjuk, az egész világon szűnjön meg az üldöztetés, az erőszak, a félelem, a rettegés.

Mindenki szabadon vallhassa meg hitét, nemzeti tudatát, erősíthesse nemzetállamát.

Köszönetet mondunk a teremtőnek és mindazoknak, akik azon munkálkodnak

az év minden napján, hogy szűkebb hazánkban biztonságban,

emberi méltóságban és békességben élhetünk.

A szeretet himnászval töltött lélekkel, jó egészséget, erős hitet,

kitartó hazaszeretetet, csorbíthatatlan nemzeti elkötelezettséget kívánunk.

Kiskarácsony, nagykarácsony

karácsonyi és újévi hagyományok a Kárpátmedencében
Aranyi Csaba gyűjtése

A Karácsony a keresztény kultúrkör egyik legszebb, legmeghittebb, a család, a szeretet, az új élet születését dicsérő ünnepe, amihez nagyon sok népszokás kapcsolódik. Sokan vannak, akik már nem is igen tudják, miért sütnek mákos vagy diós süteményt, miért van az asztalon alma, miért kerül a fenyő tetejére csillag. A karácsonyi szokások erősen összefonódtak a napforduló ünnepével, a megújulás, a fény, az újrakezdés misztériumával.

Adventi koszorú

Az örökzöld koszorúk már a pogány korban is a fény és a tavasz iránti vágyakozást szimbolizálták. A kereszténység elterjedésével ezek vallásos jelentőséget kaptak, főként bencés és ciszterci szerzetesek által.

Gyertyákkal díszített koszorút legelőször Johann Hinrich Wichern (1808–1881) misszió-alapító evangélikus lelkész készített 1839-ben, az általa alapított hamburgi Rauhen Haus gyermekotthonban. Wichern már 1838-ban gyertyagyújtással jelölte az adventi időszak napjait: minden nap egy új gyertyát gyújtott meg egy tartóban, míg végül karácsony napján az összes gyertya égett. 1839-ben a gyertyákat egy két méter átmérőjű, örökzölddel díszített fa kerékre helyezte, ezzel megalkotva a mai adventi koszorú ősét. 20 piros gyertya jelképezte a hétköznapokat, 4 fehér pedig az advent vasárnapjait (1839-ben a karácsony szerdára esett, így az adventi időszak 24 napos volt).

Közel egy évszázadig az adventi koszorút csak evangélikus, főleg ifjúsági körökben ismerték és használták; a katolikusoknál valószínűleg csak az első világháború után jelent meg. Időközben kialakítása is egyszerűsödött: csak a vasárnapokat jelölték gyertyák (vagyis számuk négyre csökkent), így a koszorú a háztartások részévé válhatott. Széles körű elterjedése az 1930-as évekre tehető; ehhez a virágkötők is nagymértékben hozzájárultak.

A keresztény szimbolisztika szerint az adventi koszorú formája Isten örökkévaló szeretetét jelképezi, az örökzöld ágak (leggyakrabban fenyő) a reményt és az életet, a gyertyák pedig a növekvő fényt, Jézus eljövetelének közeledtét. A koszorút almák és vörös szalagok is díszíthetik; az előbbiek a bűnbeesést és a megváltás ígéretét, az utóbbiak a keresztény imádatot jelentik.

A négy gyertya advent négy hetét és ezenfelül négy fogalmat jelképez: 1. hit, 2. remény, 3. öröm, 4. szeretet. A római katolikus hagyományban ezen felül egy-egy személyre vagy közösségre is utalnak:
Ádám és Éva – mint akiknek elsőként ígérte meg Isten a megváltást (hit)
zsidó nép – amelynek megígérte, hogy közülük származik a Messiás (remény)
Szűz Mária – aki megszülte a Fiút (öröm)

Keresztelő Szent János – aki hirdette Jézus eljövetelét, és készítette az utat az emberek szívéhez (szeretet)

A katolikusoknál a gyertyák színei általában megegyeznek az advent időszakának liturgikus színeivel: három lila, egy pedig rózsaszín; a rózsaszín gyertyát advent harmadik vasárnapján (Gaudete) gyújtják meg. Elfogadott az olyan koszorú is, melyen mind a négy gyertya lila vagy fehér. A protestánsok általában piros gyertyákat használnak. Egyes koszorúkon megjelenik egy ötödik, fehér gyertya is, az úgynevezett Krisztus-gyertya, melyet karácsony előestéjén gyújtanak meg.

A 20. században egyes görögkatolikus és ortodox családok is bevezették a szokást. Mivel náluk a karácsonyt 40 napos böjti időszak előzi meg, az adventi koszorún hat gyertya van, az időszak hat hetét jelképezve.

A katolikusoknál a pap szenteltvízzel áldja meg az adventi koszorút annak elkészítése (vagy megvásárlása) után. Az első gyertyát advent első vasárnapján gyújtják meg – az első héten csak egy gyertya ég, majd minden vasárnap eggyel többet gyújtanak meg. A gyertyagyújtást ima kíséri. Karácsony után a koszorút elégetik.

Bár egyesek úgy tartják, hogy a gyertyákat az óramutató járásával ellentétes (vagy éppen megegyező, esetleg átlós) irányban kell meggyújtani, a hagyomány nem tartalmaz ilyen kitételt: az azonos színű gyertyák közül bármelyik jelképezheti bármelyik hetet (a rózsaszín nyilván a harmadik vasárnapnak van fenntartva). A gyertyák elhelyezését illetően sincs külön követelmény, akár egymás mellé, vagy párba is lehet őket állítani.

December 6. Mikulás

A kereszténység, amint a nyugati világ uralkodó vallása lett, átvett pogány ünnepeket és szokásokat. Ezek közé tartozott az északi népek (főleg a vikingek) azon szokása, hogy a téli napforduló idején megajándékozták egymást. Odin, Woden szász istenhez hasonlóan ajándékokkal megrakott szekerén száguldott át az éjszakai égbolton. A kereszténység Szent Miklós (a gyermekek védőszentje) napjához kapcsolta aztán ezt az ünnepet. Innen származik a Mikulás név.

Szent Miklós története és hagyománya a Legenda aurea-ban fennmaradt legendakincsből épült fel. A szent legendája szerint a püspök városában egy szegény embernek három lánya volt, akiket megfelelő hozomány hiányában nem tudott férjhez adni. Így az a sors várt rájuk, hogy hajadonok maradnak. Miklós a myrai püspök elhatározta, hogy segít rajtuk, de szemérmességből

Mikulás alakja egy német gyermekkönyvben a 19. század elejéről

vagy szerénységből ezt titokban tette. Az éj leple alatt egy-egy arannyal telt erszényt tett a szegény ember ablakába. Egyes változatok szerint ezt három egymást követő éjjelen tette, mások szerint három egymást követő évben. A harmadik esetben az ablak zárva volt, mert kint nagyon hideg volt. Miklós püspök ekkor felmászott a tetőre és a nyitott kéményen át dobta be az aranyat, a harmadik lány éppen akkor kötötte fel harisnyáját száradni a kémény alá. A keszkenőbe rakott arany éppen belehullott a harisnyába. Mindkét változat szerint az apa a harmadik alkalommal megleste az adakozót, hogy megköszönje neki az ajándékot, de Miklós azt mondta, hogy egyedül Istennek tartoznak köszönettel.

A középkori legenda szerint egyszer Miklós püspök megtudta, hogy az egyik szomszédja a nagy szegénysége miatt nyilvánosházba akarja adni három lányát. Ezért segíteni szeretett volna rajtuk és egy éjjel a szomszédja nyitott ablakán keresztül bedobott egy erszény pénzt, és így mindhárom lány férjhez mehetett. Ezért az adakozásaiért a nép elnevezte „Noel Baba”-nak, ami azt jelenti „Ajándékozó Apa”. Ez az alapja annak a keresztény hagyománynak, amikor a vallásos szülők az ablakba tetetik gyermekeikkel a kitisztított kiscsizmáikat, cipőket, hogy reggelre ott találják meg azt, amit éjjel a Mikulás ajándékként abban elhelyez.

Modern Mikulás

Szent Miklós fenti legendái és a szent december 6-iki egyházi ünnepe kapcsán terjedt el a 19. században a városokban, hogy a Mikulás az ablakokba helyezett kitisztított cipőkbe szaloncukrot vagy kisebb édességekből és déligyümölcsökből álló piros csomagot tesz december 6-án. Személyesen is lehet találkozni a Mikulással. Ekkor a díszes piros ruhás, nagy fehér szakállú püspököt fekete krampuszok (valójában ördögök) kísérik, és a rossz gyerekeket ijesztgetik, virgáccsal fenyegetik vagy finoman meg is vesszőzik.

A német területeken Mikulás megfelelője a Nikolaus. Nem összetévesztendő a karácsonykor a Jézuska (Christkind) helyett ajándékot hozó Weihnachtsmannal. A protestáns (evangélikus) gyerekek nem december 6-án várják Nikolaust, hanem saját „Pelzetmärtel" néven ismert ajándékozójukat Szent Márton napján, azaz november 11-én.

Angolszász területeken (főleg az Amerikai Egyesült Államokban) Santa Claus néven karácsonyi ajándékhozó alakká vált Mikulás, és története szerint az Északi-sarkon lakik. A gyerekek karácsony előtt levelet küldenek neki kívánságaikkal. A globalizált (Mikulás/Télapó/Karácsony apó) Santa Claus a kilenc repülő rénszarvas által vontatott szánjával december 25-én egy éjszaka alatt körbejárja a Földet, és a kandallóra tett zoknikba, harisnyákba apró ajándékokat helyezve lepi meg a gyerekeket, akik tejjel és süteménnyel várják.

Skandináviában a sarkkörön túli vidékekhez, hagyományosan Lappföldhöz kötik alakját. A finn Mikulást Joulupukkinak hívják.

A 20. században a Szovjetunióban Gyed Moroz, azaz Fagy Apó szorította háttérbe Szent Miklóst, Moszkva és Oroszország védőszentjét. Gyed Moroz újév napján hozott ajándékokat.

December 13. Luca napi népszokások

Ezen a napon kezdték el készíteni azt a háromlábú széket, melyet Luca székének hívtak. A lucaszék hagyományos alakja az ősrégi idők óta varázserejűnek hitt pentagramma, magyarul boszorkányszög: egy szabályos ötszög köré írt öt egyenlő szárú háromszögből kialakuló csillag. A készítésnek nagyon szigorú kritériumai voltak, amit be kellett tartani ahhoz, hogy a hiedelem szabályainak megfeleljenek. Meg volt határozva, hogy milyen fából készüljön, kilencféle fát használnak: kökényt, borókát, jávorfát, körtét, somot, jegenyefenyőt, akácot, csert és rózsafát.

A székhez, szöget nem volt szabad használni, csak fa éket, 7 darabból kellett állnia és karácsonyig el kellett készülnie. A széknek olyan erősnek kellett lennie, hogy egy férfiember súlyát megtartsa. Minden nap csak egy kicsit volt szabad rajta dolgozni, hogy karácsonyestig elkészüljön. Innen ered a mondás, ha valamit nagyon lassan készítünk, hogy olyan lasasn készül, mint a Luca széke. December 24. estéjén a széket elvitték az éjféli misére, és aki felállt rá, az meglátta, hogy ki a boszorkány. A szék készítőjének innentől rohannia kellett haza, mert különben a boszorkányok széttépték volna. Ilyenkor mákot szórt maga után, amit a boszorkányoknak fel kellett szedniük, és ez idő alatt ő hazaért. Ezután a széket elégették.

Lányoknak, asszonyoknak, tilos volt ilyenkor dolgozniuk, mert Luca megbüntette azokat, akik szőni, fonni, varrni, mosni mertek az ő ünnepén.

Azok a lányok és a fiúk, akiknek nem volt kedvesük nagyon várták a Luca napját. Kis cédulákra felírták a szóba jöhető kedvesek nevét, vagy azokat a neveket, melyeket szívesen adnának kedvesük nevének, és ezekből a nevekből karácsonyig mindennap egyet elégettek. Amelyik karácsony napjára maradt utoljára, az lesz a leendő kedvesük neve. Ezen a napon még a pogácsasütés is szokás volt. Ebből azt jósolták meg, hogy ki lesz beteg. A pogácsa tésztájára tollat tettek, és akinek a tolla sütés közben megperzselődött, az rosszra számíthatott. Népi szokás volt még a vöröshagymából való jóslás is. Luca napján hat vöröshagymát félbevágtak, megsózták a közepét és attól függően, hogy mennyire eresztett levet egy-egy fél vöröshagyma, következtetni tudtak az elkövetkezendő időjárásra, hogy mennyire lesz csapadékos

A karácsonyfa

Évszázadokkal ezelőtt karácsony napján életfát, termőágat vittek a szobákba, amely az évről évre megújuló természet mágikus jelképe volt. A XIX. században elterjedő díszített fenyőfa ezt teljesen kiszorította, jobban mondva helyettesítette. A mesélő kedv egy történetet is kerített a fenyő köré, amolyan népmesei módon: amikor Krisztus Urunk a Földön járt, gonosz emberek elől bujdosnia kellett. Üldözői elől menekülve egy sűrű lombú fa alatt húzta meg magát, ez azonban odaszólt neki: állj odább, mert ha nálam találnak, engem is elpusztítanak. Ezzel utasították el féltükben a többi fák is. Az Úr ellenségei már közel jártak, amikor egy fenyőfához ért. Annak alig volt lombja, de ágai elrejtették Jézust, aki így meg is menekült. Az Úr megáldotta a fenyőfát: „soha ne hullasd el a leveledet. Te légy a legdélcegebb és a legszívósabb minden társad között, élj meg mindenütt. Légy az emberek öröme és emlékezetemre rajtad gyújtsanak karácsonyi gyertyát". Ez a képzelet, a valóság azonban az, hogy mindössze százötven esztendőre tehető a fenyőfa állítás karácsonyi szokása hazánkban.

Minden, ami a karácsonyfát díszíti, valamiféle jelentést hordoz: az alma a tudás fáját, a paradicsomi almafát jelképezi, a papírláncok a fára tekeredő kígyót jelenítik meg. A gyertyák a téli napfordulókor támadó fényt, és a fény hordozóját, a megszülető kis Jézust jelképezik. Régen a fa tetejét csillag díszítette, ami a betlehemi királyoknak utat mutató betlehemi csillag jelképe volt. Manapság egyre szebb és díszesebb fákat állítanak, az alma gömbbé alakult, a csillagból csúcsdísz lett, a fára tekeredő papírfüzér színes lánccá, a gyertyák fényes égőkké változtak, a jelkép azonban tovább él.

A karácsonyfa-állítás szokásának pontos eredete homályba vész. Sok történet szól arról, hogyan vált a feldíszített fenyő az ünnep középpontjává. Több ilyen história szerint német hagyományról van szó, de ezek a körülményeket és az időpontot tekintve már nem egyeznek meg. Egyes kutatások szerint Luther Márton volt az első, aki karácsonyfát díszített, ezzel kapcsolatban szintén több monda létezik. Az egyik legkedvesebb történet szerint Luthernek egy téli estén hazafelé tartva annyira megtetszett a fenyőkön sziporkázó csillagfény látványa, hogy otthon a családjának is szerette volna megmutatni - ezért gyertyákat helyezett egy fenyőfára.

Más források azt állítják, hogy a németek örökzöld fák alá húzódtak a téli napforduló idején, mert úgy vélték, csak így menekülhetnek meg az elszabaduló gonosz szellemek elől. Olyan eredetmagyarázattal is találkozhatunk, ami azt

Egy polgári család karácsonyfája a XIX. század végén

mondja, hogy a régi szokás szerint a Katalin-napon vízbe tett cseresznyefaág pont karácsonyra zöldült ki, de sok helyen a karácsonyi piramist (nagyjából piramis alakban összeerősített deszkák gyertyákkal) jelölik meg a fenyő elődjeként. Az is lehet, hogy a december 24-én tartott keresztény misztériumjátéknak köszönhetjük a karácsonyfát: a színdarabban Ádám és Éva mellett díszletként a tudás fája is szerepelt, ám tél lévén almafák helyett örökzöldeket használtak.

Úgy tartják, Magyarországon először Brunszvik Teréz grófnő, az első óvoda alapítója állított karácsonyfát 1824-ben, de ezt sokáig csak a módosabbak engedhették meg maguknak. A szokás igazából a 20. század elején terjedt el, és sok családnál, főleg vidéken, csupán 1945 után lett hagyomány. Régebben alma, dió, mézeskalács vagy aszalt gyümölcs, pattogatott kukorica szolgált díszként.

Régen nem is lehetett fenyőfát szerezni, a mai rendszerű árusítás az 1950-es, 60-as évektől vált gyakorlattá. Egykor a karácsonyfának valót úgy kellett lopni a környék erdeiből, ez bizony kockázatos vállalkozás volt. Ilyen történetet örökített meg göllei élményei alapján Fekete István a „Péter, 1907" c. írásában. A régi parasztházak lakószobájában kevés hely volt, nem is lehetett volna nagyobb fát felállítani. A somogyi néprajzi gyűjtők leírása szerint a kis fenyőfát, fenyőágat, zöld gallyat az asztal fölé, a mestergerendára függesztették föl, néhol a falra, a szentképek közé teszik, vagy az ablakba állítják

A karácsonyi asztal

A néphagyományban fontos szerepet játszik. Mind az asztal díszítésének, mind az étkezésnek szigorú rendje volt, mivel a feltálalt fogásoknak mágikus erőt tulajdonítottak. Az ételek közül előnyben részesítették azokat, amelyek bőséget, jó termést ígértek a háziaknak, ezért jelent meg a bab, borsó, lencse, mák, dió, hal (a halpikkely miatt) az asztalon. A fokhagyma az egészséget,

Egy december 24-i, felvidéki, hagyományos, falusi asztal reprodukciója a XX. század közepéről

Egy karácsonyi vacsora napjainkban

a méz (mézesbáb) az élet édességét jelképezi. A kalácsból, almából az első falatokat szétosztották egymás között, hogy a család mindig összetartson. Sok helyen este az asztalt nem szedték le, hogy a betérő kis Jézus ne maradjon éhes.

Ma már eszünkbe sem jutna magvakat helyezni az asztalra vagy szalmát tenni alá, de egykor az ételek mellett ezeknek a kellékeknek is fontos szerepük volt a karácsonyi étkezésnél. A magvakból később a baromfiakat etették meg, hogy jól tojjanak, a szalmától pedig azt remélték, hogy egészséget biztosít a jószágok számára, vagy a jó

... és a kihagyhatatlan bejgli

termés reményében a gyümölcsfákra kötötték. A gazdaasszony nem állhatott fel az asztaltól, mert akkor nem tojnak a tyúkjai, és az asztalra könyöklés sem jelentett jót a csirkék számára.

Karácsonykor előszeretettel fogyasztottak babot, lencsét, mákot, amelyek a bőséget jelképezték, - mára ebből a mákos bejgli ami megmaradt - az alma pedig többek között a termékenységet. Az almát cikkekre vágták, és közösen fogyasztották el, azt remélve, hogy a jövőben is összetartó lesz a család, de volt, ahol az a mondás is járta, ha valaki eltéved, eszébe jut, hogy kivel ette közösen az almát, és hazatalál. A morzsákkal megetették az állatokat, vagy félrerakták betegek gyógyítására, de rontások elűzésére is használták. Volt, ahol az asztalon ételt hagytak, hogy az éjjel betérő angyalok, halottak, máshol a kis Jézus jól lakhasson.

December 27-én szokás szerint megáldatták a bort a templomban, és ezt később a beteg emberek és jószágok gyógyítására használták.

Az év utolsó ünnepe, a Szilveszter

Szent Szilveszter pápa ünnepe, újév vigíliája (előestéje). A szilveszteri szokások közös célja, hogy a következő esztendőre egészséget, bőséget, szerencsét, boldogságot varázsoljanak. Különösen fontos szerepet kapnak az e naphoz kötődő zajkeltő szokások; ezekkel az ártó, rontó erők háztól való távoltartása a cél. Eszközei igen változatosak, régebben karikás ostor, duda, csengő, kolomp, manapság a petárda és a duda hivatott elűzni a rontást. A zajkeltés (kongózás, csergetés, pergőzés, gulyafordítás) hagyománya például ahhoz köthető, hogy anno úgy tartották, a jószágokat mindenképpen fel kell riasztani, hogy megforduljanak, hiszen az csak akkor lesz termékeny és egészséges. Szilveszter estéjén tehát bőszen pattogtatták az ostort vagy éppen hangosan kolompoltak a fiatal fiúk a házakat járva. A lármának szerepe volt a gonosz elűzésében is.

A megfelelő gabonatermést úgyszint nagy hangoskodással próbálták biztosítani. A moldvai csángók hejgetésnek és urálásnak is nevezett szokása szerint a legények, legtöbbször lányos házakat

A zajkeltés eszközei napjainkban, tüzijátékok

becélozva különböző módokon - csengettyűvel, kereplővel, furulyával, ostorral, dobbal és az ún. bikával (bőrrel bevont fa- vagy fémedény) - hatalmas lármát csaptak, kurjongattak, énekeltek a búzáról és a kenyérről, persze adományért cserébe.

Az új év első napjához számos babona kötődik. Így semmit sem szabad ezen a napon kiadni a házból, mert akkor egész évben minden kimegy onnan. Igyekeztek tartózkodni a veszekedéstől, házi viszálykodástól. Női munkatilalmi nap is volt, nem volt szabad mosni, varrni. Azt tartották, ha újév napja reggelén az első látogató férfi, az szerencsét hoz, ha nő, az szerencsétlenséget.

Szokás volt kora reggel friss vízben mosakodni, hogy egészségesek maradjanak. Aki reggel a kútról elsőnek mert vizet, úgy mondták, elvitte az aranyvizet, egész évben szerencsés lesz. Egyes vidékeken a mosdóvízbe egy piros almát is tettek, ami szintén az egészség jelképe.

Ma is él a köztudatban, hogy nem szabad

újév napján baromfit enni, mert az elkaparja a szerencsét, a hallal pedig elúszik, ellenben a disznóhús fogyasztása ajánlatos, mivel az meg „előtúrja". Régebben is előszeretettel ettek szemes terményeket ilyenkor, a kötelező lencsét szinte minden családban ma is fogyasztják január 1-jén. Valamikor a kenyérszegés is fontos hagyomány volt, mert úgy vélték, így egész évben jut majd.

Újév napján semmit nem vittek ki a házból, abban a hitben, hogy akkor majd egész évben csak kifele áramlanak a dolgok, még a szemetet is bent hagyták, nehogy kidobják vele a szerencséjüket.

A férjjóslás ezen a napon is előkerült: főként a gombócfőzés és az ólomolvasztás, a bukovinai székelyek pedig úgy tartották, hogy annak a férfinak a nevét viseli majd a jövendőbelijük, akit aznap legelőször meglátnak. Erdélyben (nemcsak szilveszterkor, hanem más nagyobb ünnepeken is), meggyújtottak egy kereket, aztán legurították egy domboldalról. A kerék az ó- és az újesztendő kapcsolatát szimbolizálta.

Ezt a formát vizsgálgatják, értelmezik, mit sugall vajon a jövőjükre nézve.

Azbej Tristan:

Segítő kezet kell nyújtani az üldözött keresztényeknek!

2020. november 16-án online konferenciát tartott az International Christian Concern keresztény emberi jogi szervezet.

„A jelenlegi nehéz napokban sem feledkezhetünk meg azokról, akik számára a koronavírus a kisebbik rossznak tűnik az egzisztenciális válsággal szemben, amellyel minden egyes nap szembe kell nézniük" – fogalmazott Azbej Tristan.

A vallási üldöztetésnek kitett keresztények száma egy év alatt 245 millióról 260 millióra nőtt, ezen időszakban közel háromezer keresztényt gyilkoltak meg a hitük miatt, több mint 3700-at pedig őrizetbe vettek, továbbá közel száz imahelyet megtámadtak – mutatott rá a Hungary Helps (Magyarország Segít) nevű program megvalósításáért felelős államtitkárság vezetője.

Hozzátette, hogy bizonyos jelentések szerint a világ népességének körülbelül egyharmadát valamilyen formában üldözik a vallása miatt, és ezen belül is a legnagyobb csoportot a keresztények teszik ki, akik gyakran népirtás áldozataivá is válnak, például Burkina Fasóban és Nigéria északi részén.

Az érintettek helyzetét az élelmiszerhiány és az áradások mellett ráadásul most tovább súlyosbítja a koronavírus-járvány is – húzta alá Azbej Tristan.

Leszögezte: ahelyett, hogy a szenvedőket a lakóhelyük elhagyására, elvándorlásra bátorítják, a segítséget kell oda vinni, ahol a baj keletkezett.

Végezetül kiemelte, hogy a magyar kormány szerint közvetlenül kell segíteni a rászorulókat, valamint a helyi egyházi szervezeteken keresztül, mivel ők ismerik legjobban az adott közösség problémáit, így ez a leghatékonyabb módszer.

A keresztényekkel szembeni agressziónak megálljt kell parancsolni Európában és az egész világon – hangsúlyozta a Szíjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter a Facebookra hétfőn feltöltött videójában.

Szijjártó Péter a Nemzetközi Vallásszabadság Szövetség miniszteri online konferenciáján azt mondta, a kereszténység közösségépítő erejére most nagyobb szükség van, mint valaha. „Sajnos a kereszténység még mindig a legüldözöttebb

vallás a világon", és ezt nem szabad elfelejteni még ebben a nehéz, kihívásokkal teli időszakban sem – hangsúlyozta.

Felhívta a figyelmet arra, hogy a legfrissebb hivatalos statisztikák szerint 260 millió keresztényt üldöznek világszerte, és 3000 keresztényt öltek meg idén. Ez azt jelenti a miniszter szerint, hogy naponta nyolc kereszténnyel végeznek, és 9500 támadást intéztek keresztény templomok, épületek ellen.

A miniszter úgy látja, az európaiaknak tisztában kell lenniük azzal, hogy „ez nem egy távoli jelenség", hanem Európában is jelen van. Példaként a franciaországi keresztények elleni támadásokat, a bécsi merényletet és II. János Pál pápa lengyelországi szobrainak megrongálását említette.

Szijjártó Péter kifejezte a lengyel kormány és a lengyel katolikus egyház melletti szolidaritását, megjegyezve, hogy a keresztény közösségekkel szembeni támadásokat meg kell szüntetni. Közös felelősségnek nevezte „a szélsőséges antikeresztény mozgalmak" visszaszorítását.

Másik nagy kihívásként a koronavírus-járvány miatti korlátozó intézkedéseket említette a külgazdasági és külügyminiszter. Hangsúlyozta: gondoskodni kell arról, hogy a korlátozások ne akadályozzák a keresztény közösségek vallásgyakorláshoz fűződő jogát.

(MTI)

JOÓ ISTVÁN Mandiner

Pápai Gábor kidekázta saját táborának a gyűlöletporciót.

Protestáns lévén idegenkedem Isten vallási célzatú kiábrázolásától. A képrombolást viszont elítélem. Tiszteletben tartom ugyanis a lelkiismereti szabadságot, így helyén tudom kezelni az ilyen szakrális célzatú alkotásokat, és mint műélvező, ha arra érdemesek, gyönyörködöm bennük.

Pápai Gábor „Krónikus" című karikatúrája, ami a Népszava minapi számában és a nepszava.hu oldalon jelent meg, engem nem gyönyörködtet, sőt… Pedig Pápai tehetséges karikaturista, és a karikatúra művészet, beleértve a politikai gúnyrajzokat is.

Pápai gúnyrajza egyfajta képrombolás: a keresztény vallásúak szívében élő istenkép lerombolási kísérlete.

Hiszen a keresztények vallása szerint Jézus nem csak ember, hanem tőle szétválaszthatatlanul a Szentháromság második személye is, a megtestesült és bűneink terhétől megváltó Fiúisten, avagy Isten Fia. A megfeszített Krisztus ráadásul a bevégzett megváltásmű elemi jelképe is.

Bonyolult? Egy jegyzetbe gyömöszölve: igen.

Az ellenben könnyen belátható volna Pápai Gábornak is, roppant elfogultsága ellenére, hogy a vallási jelképeket békén kell hagynunk. Ha csak nem szánt szándékkal akarunk nagyot sérteni a más vallású emberen, közösségen, mint azt a Charlie Hebdo tette Párizsban a muszlimokkal. És nem azért nem kéne így tenni, mintha a kolléga életét fenyegetné valami, hiszen a Magyarországon még a „csak" politikai keresztények sem terroristák. Hanem éppen a lelkiismereti szabadság nevében, ami a szólásszabadságnál talán nem felsőbbrendű, de a gyűlöletszabadságnál vagy éppen a provokációszabadságnál biztosan.

Aki nem görgeti maga előtt a napi sajtó meg a Facebook roppant galacsinját, talán nem érti pontosan, hogy a négyujjú kezekkel fölfeszített gúnyrajz-Jézus mellett mit keres Müller Cecília országos tiszti főorvos kifigurázott alakja, amint azt nyilatkozza: „Alapbetegsége függőséget okozott".

Nos, az ellenzék és baloldali-liberális értelmiségiek próbálnak, de nem nagyon tudnak mit bírálni Müller Cecílián, aki a járvány ellen megszervezett, mindeddig sikeres védekezés irányítója és szimbolikus figurája. Ezért rugóznak azon is például, hogy miért mondják be az Operatív Törzs sajtótájékoztatóin a koronavírusban elhunytak alapbetegségeit, miért szerepel a koronavirus.gov.hu-n ugyanez az információ minden egyes meg nem nevezett, de felsorolt koronavírus-áldozat esetében. Többek között Gábor György vallásfilozófus, a Gyurcsány-kormány valláspolitikai tanácsadója is gunyoros posztot szentelt annak, hogy egyik elhunyt esetében a demenciát is alapbetegségként említették. De Gábor Györgynek eszébe nem jutott volna Krisztust (gy)alázni.

Magam azt gondolom: elhibázott, mert túlzottan szakmai, túl WHO-követő kommunikáció, hogy az egyes áldozatok alapbetegségét a társadalom fejére olvassák. Legyen bár hozzáférhető, de nem kell, hogy a tömegtájékoztatás liturgikus része legyen. Orvos barátomtól tudom, ezeket az alapbetegségeket a halotti bizonyítványból másolják ki, ahol részletesen meg kell indokolni a halálhoz vezető utat, és ugye a koronavírus ritkán öl önmagában. Kifelé nincs szükség ilyen részletezésre, tehát szerintem is felejtős lehetne ez az alapbetegség-említgetés. Már csak azért is, mert senki nem hibáztatja azért a kormányt, hogy hazánkban is vannak, még ha viszonylag kevesen is, koronavírus-áldozatok.

Viszont ugyancsak felejtős kellene legyen az olyasfajta megnyilvánulás, mint Pápai Gábor adott karikatúrája, amely bár Müller Cecíliát veszi célba, egy paszattal vallást sért, illetve oda akar kacsintani az olvasótábor keménymagjának.

Kidekázta ennek a tábornak a gyűlöletporciót.

Emlékszünk még Niedermüller Péter esetére? Kerületi polgármesterré választása után, antifa-siszta kitüntetése előtt „rémisztő képződménynek" nevezte a „fehér keresztény, heteroszexuális férfiakat". Ám ezt mégiscsak egy élő adásban tette; ha ugyanerről publit ír, talán lefarag abból a megfogalmazásából, amelytől utólag még Rónai Egon, az ATV műsorvezetője is elhatárolódott. Pápai viszont amilyen jól rajzol, olyan kiszámított. Nem is határolódott el senki, baloldali-liberális oldalon a blaszfémikus üzenetétől.

Ha most Pápai Gábort meg szerkesztőit, illetve az el nem határolódó harcostársait gyűlölet célpontjává igyekezném tenni, azzal súlyos „alapbetegséget" árulnék el. A karikaturistáéhoz hasonlót.

Ehelyett inkább egy kicsit kétes, de azért bizalomerősítő hírmorzsát szeretnék a nagyérdemű tudtára adni. Mivel van némi átjárás a kétosztatú újságíróvilágban, arról értesülhettem: magán a Népszaván belül azért volt némi feszültség, titkos vita abból, hogy kellett-e ilyen karikatúrát közzétenniük a szerkesztőknek. Miről árulkodik ez az icipici, és persze ellenőrizhetetlen füles? Hogy netán mégiscsak van nálunk egy közös zsidó-keresztény gondolati és erkölcsi hagyomány.

Dr. Petrasovits Anna

A VÉTÓ.

Orbán Viktor - élve Magyarország uniós szerződésekben garantált jogával, 2020 november 16-án levélben tájékoztatta Angela Merkel német kancellárt, Ursula von der Leyent, az Európai Bizottság elnökét, és Charles Michelt, az Európai Tanács elnökét, hogy a magyar kormány megvétózza az EU költségvetési jogalkotási csomagját. Ennek oka az, hogy az Európai Tanács és az Európai Parlament úgy döntött, hogy az uniós kifizetéseket a definiálatlan ún. „jogállamiság”-hoz kötik. A dolog hátterében valójában a migrációval és a tervezett családjogi változtatásokkal kapcsolatos kérdések húzódnak meg.

Mateusz Morawiecki lengyel kormányfő szintén vétót jelentett be. Az igennel szavazó 25 ország közül többen is érdeklődéssel figyelik a faltörő kos tandem vétójának fejleményeit.

Kétségtelenül: új szakaszba léptünk! Úgy a lengyel –magyar kapcsolatokban, mint az Európai Unió történetében.

A vétó megakasztja az EU következő hét éves költségvetésének (1100 milliárd euro) megszavazását. Késlelteti továbbá az egyébként hitelből (kötvénykibocsátásból) finanszírozott helyreállítási alap (750 milliárd euro) megszavazását, amely a folyamatosan eladósodott déli országok számára fontos.

A cikk írásakor még nem ismeretes, hogy az Európai Unió soros elnökségét betöltő Németország és személyesen Angela Merkel milyen megoldási javaslatot tesz le az asztalra, de jelezte, hogy a kérdést a maga bonyolultságában kell megvizsgálni, és megoldást kell találni. Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke viszont kevésbé átgondolt kijelentést tett. Ha nem tetszik a döntés, Orbán Viktor magyar és Mateusz Morawiecki lengyel kormányfő forduljon az Európai Bírósághoz! A labda most Németországban pattog. Várjuk a december 10-11-ei csúcsot.

Mint ismeretes, az Európai Unió mindhárom intézménye elfogadott egy ún. jogállamisági mechanizmust, amely a pontosan nem definiált „jogállamiság”hoz kötné az uniós pénzek tagországoknak történő kifizetését. Ez a bevezetendő új gyakorlat összekapcsolna egy gazdasági- pénzügyi-működéstechnikai eljárásmódot egy világnézeti értékrend- és- politikai viselkedés kódexszel. Vagyis a tagországoknak egy homályos, eurobürokraták által kiagyalt és időnként frissített elvárásrendszer szerint kellene élniük, gondolkodniuk, törvényeket alkotniuk, és persze „helyesen” szavazniuk.

Miért kellett meglépni ezt a drasztikus lépést?

Ha Orbán Viktorban és Mateusz Morawieckiben nincs meg a személyes bátorság a vétóra, a „jogállamisági jogi konstrukció„ hatályba lépésével bármikor, bármivel zsarolhatóvá, és a jogos kifizetésektől megfoszthatóvá válnánk. Szaladgálhatnánk mi az Európai Bírósághoz!

Másrészt, nemcsak illetlenségre, de tudatlanságra is vall úgy fogalmazni, hogy a szófogadatlan új országok a nyugattól „kapnak”, vagy „nem kapnak”. A magyar és a lengyel kormányfő az ún. Jogállamisági vita lefolytatását szintén fontosnak tartja, ám ennek megfelelő színhelye az Európai Tanács, ahol az állam és kormányfők ütköztetik érveiket. Ők, ne pedig az Európai Parlament képviselői, vagy az Európai Bizottság hivatalnokai hangolják össze a nemzeti politikákat! A politikai döntéseket ne utóbbiak hozzák meg, hanem a kontinens népeinek választott vezetői! Orbán Viktor és Mateusz Morawiecki álláspontja szerint az értékrendi és politikai vita fontos, de nem összeköthető a költségvetési és a járvánnyal összefüggő helyreállítási (hitel!) alap kérdésével. Nem fogadhatjuk el a jogállamisági mechanizmus január elsejével történő hatályba lépését, hogy majd utána járjunk az Európai Bíróságra. Ez az új úniós hozzáállás nemcsak az Alapszerződés szellemének nem felel meg, de szembemegy a 2020. júliusi Európai Tanács határozataival is!

Évek óta érzékelhető, hogy a később csatlakozott közép-kelet európai országok álláspontja számos kérdésben eltér a „a régiekétől”, ami önmagában

nem lenne baj egy demokratikusan működő közösségben. Az Európai Unió azonban mára fényévnyi távolságra került az alapító atyák által megfogalmazott alapelvektől.

Higgadt viták helyett, megvásárolt véleményvezérek nyíltan hirdetik a behelyettesítési elméletet, miszerint Európa elöregedett népességét le kell cserélni más földrajzi térségek szülötteivel, sőt az európai őslakosságnál kedvezőbb feltételeket kell biztosítani számukra! Gátlástalanul szólítják fel az európai fiatalokat gyermektelenségre(!), tagadják a legtermészetesebb emberi közösség, a család létjogosultságát, propagálják az egyre változatosabb transznemű és homoszexuális létformákat, kardoskodnak a családjog megváltoztatásáért. Legújabb hír, hogy az amorf migránstömeget minél hamarabb szavazati joghoz kell juttatni!

Mára minden pártcsaládba beszivárgott a „paródialiberalizmus", a megfelelési kényszer, a helyezkedés, a gyávaság és a pénz! Igy nem csoda, ha Európa furcsa öngyilkosságát gátlás nélkül szavazzák meg a tagországok pártcsaládjai. Brüsszel és Strassburg tárgyaló termei ma történelmi bűn, Európa rituális öngyilkosságának színhelyei. A történelmi tapasztalat azt mutatja, hogy a többség önmagában nem garantálja sem a jogszerűséget, sem az ésszerűséget, sem a történelmi felelősségtudatot. Tudd ezt, Nyugat Európa! Közép és Kelet Európa ellenáll. Az Európa jövőjéért viselt felelősség fokozatosan a mi vállunkra csúszik át. Jó vagy rossz ez nekünk, méltósággal el kell vállalnunk!

Mert a politikai őrület kísértete járja be Európát.

GRATULÁLUNK MINISZTERASSZONY!

A Közi Horváth József Népfőiskola
és a Charta XXI. Egyesület
Trianon 100. évfordulóján
levélíró pályázatot hirdet

Skultéty Csaba
(Nagykapos, 1920. 12. 31. - Budapest, 2015. 12. 15.)
író, újságíró, a Szabad Európa Rádió
külpolitikai szerkesztője emlékére.

Pályázatot nyújthat be a Kárpát-medencében élő, 18. életévét betöltött személy, olyan személyes hangvételű levél megírásával - az általa kiválasztott élő vagy fiktív személynek, szervezetnek, intézménynek címezve -, amelyben gondolatait, érzéseit fejezi ki.

Ajánlott témakörök:
- a magyarságot, hazaszeretetet meghatározó élmény(ek);
- a levélíró által megélt történelmi/közéleti/kulturális/sport esemény(ek);
- kapcsolat az óhazával/elszakított honfitársaiskkal és/vagy barátokkal;
- közösségi élet/alkalmak;
- a levélíró életének egy-egy sorsfordító vagy szórakoztató, az utókor számára érdekes szakaszának megírásával.

PÁLYÁZÓK DÍJAZÁSA
1. helyezett - 75.000 Ft
2. helyezett - 50.000 Ft
3. helyezett - 25.000 Ft
A bíráló bizottság dönthet különdíjak odaítéléséről.

A pályaműveket elektronikus úton, az info@kozihorvathnepfoiskola.hu és az info@chartaxxi.eu címre kérjük beküldeni.
Örömmel vesszük, ha kézirat formájában is beküldésre kerül a pályázat.
Postacím:
Közi Horváth József Népfőiskola,
H-9441 Agyagosszergény,
Kossuth L. u. 42.

A megírt levél tartalmazza annak címét és címzettjét. Egy pályázó egy írást nyújthat be. A pályaművek első oldalán pedig a szerző nevét, lakcímét, születési dátumát és telefonszámát tüntessék fel.

Beküldési határidő: 2020. december 31.
Eredményhirdetés: 2021. tavasszal

FORMAI KÖVETELMÉNYEK
- max. 3 oldal (6-8.000 karakter)
- A/4-es oldalon
- Times New Roman betűtípus
- 12-es betűméret
- 1,5-es sorköz
- egyszínű
- oldalszámozás
- doc, vagy pdf formátum

A pályázat kiírója a közlési jogot fenntartja.
A beküldött leveleket a Népfőiskola archívumában megőrizzük.

Pályázat fővédnöke: Dr. Surján László, a Charta XXI. Egyesület elnöke

A Közi Horváth József Népfőiskola és a **Charta XXI. Egyesület** közösen hirdeti meg

Trianon 100. évfordulóján

levélíró pályázatát.

Pályázatot nyújthat be a Kárpát-medencében élő, 18. életévét betöltött személy.
A pályázatokat e-mailben kell eljuttatni, de örömmel vesszük, ha kézirat formájában is beküldésre kerülnek.

Email cím:
info@kozihorvathnepfoiskola.hu
info@chartaxxi.eu

Postacím:
Közi Horváth József Népfőiskola
H-9441 Agyagosszergény,
Kossuth Lajos utca 42.

Beküldési határidő:
2020. december 31.

A TERROR MÁR A SZOMSZÉDBAN KOPOGTAT

KASZNÁR ATTILA

Bécs, a walzer városa, az európai és keresztény kultúra egyik kiemelkedő központja, és nem mellékesen tíz éve a világ legélhetőbb városa.

A sarki wurstos stand, hol a kulturális emlékek sora között csalinkázó, tudásra és emlékre éhes turista továbbindulásra készen, toporogva vesz magához egy kis elemózsiát, hogy újabb boldogságot hozó élmények közé vesse magát. A kávézók intim félhomályában tejszínhabos hegycsúcsok alatt roskadozó kávéscsészék, hol két szerető szív egymásba merülve oldódhat fel, vagy ahol éppen egy könnyű baráti beszélgetés erősíti meg két lélek szoros kapcsolatát. A Kaiserváros, hol villamosokban gyönyörködve, andalogva a Ringen, betérve a Rosengarten csodás virágai közé vagy akár a Grabenen kirakatokat nézegetve az ember eggyé válhat az európai életérzéssel, ahol megtapasztalhatja, mit is jelent Európa, a kultúra és a szabadság csodája. Ez az a hely, ahol jó európainak lenni. Illetve, ahol jó volt európainak lenni.

A bécsi terrorcselekmény bebizonyította, hogy a koronavírus-járvány nem vetett véget a terrorizmus globális előretörésének, sőt a terrorszervezetek, jól kihasználva a rendelkezésükre álló időt és teret, új hídfőállásokat építettek ki. Nem szabad elfelejteni, hogy a pandémiás helyzet következtében a lakosság egészségének biztosítása érdekében bevezetett korlátozások a terroristák számára ugyanannyi pozitív hozadékkal is járnak, mint amennyi negatívumot hoznak számukra. Bár a szervezetek tagjainak mozgása jóval kontrollálhatóbbá vált mint korábban, a kapcsolattartás elsődleges platformja azonban ma már nem a közvetlen találkozás, hanem a digitális tér. Az a digitális tér, amelynek forgalma a vírushelyzetben jelentősen megnövekedett, hiszen mind több és több ember „kényszerül" az internet elé, munka vagy akár szórakozás céljából.

A több felhasználó pedig több potenciális célpontot jelent a radikalizálható személyeket kereső terroristaközösségek számára, amelyek vezetői így könnyebben találhatnak új, beszervezhető híveket beteg ideológiájuk kiszolgálására.

A Bécsben végrehajtott akció azonban ennél sokkal összetettebb jelentéstartalommal is bír. Az embertelen franciaországi mészárlásokat követően az osztrák fővárosban elkövetett terrortámadás célja ugyanis pontosan az volt, hogy lerombolja

az érzést, hogy Bécsben jó európainak lenni, hogy lerombolja a szabad és boldog Európába vetett hitet. A bécsi támadás mondanivalója hasonlatos a 2001. szeptember 11-ei New York-i támadáséhoz: az otthonotok biztonságában támadtunk meg titeket, ahol senki nem számított fenyegetettségre, innentől kezdve pedig sehol sem vagytok biztonságban. Nem a pokolgép, nem a sorozatlövő fegyverek és nem a macséta a terrorizmus legfőbb fegyverei, hanem a félelem és bizonytalanság keltése. Ahol félelem van, ott a terroristák győzelmet aratnak. A globális terrorhálózatok működése pedig lehetőséget adott arra, hogy a brutális francia eseményeket mintegy előzményként felhasználva, egy koordinált támadássorozat egyik csúcspontjaként az Iszlám Állam Kelet-Közép-Európában is megpróbálja a félelem magjait elültetni. A terroristák ideológusai mindig szimbólumokban gondolkodnak. A nyugati ember azonban sokszor elfelejti szimbólumait, azokat a különleges értékkel bíró jelentéstartalmakat, amelyeknek kultúráját, társadalmát és gazdasági sikereit köszönheti.

A terrorizmus posztmodern korának első támadása a szabadelvű európai kultúra otthonát, Párizst érte, hogy aztán alig három évvel később a klasszikus európai kultúra bölcsőjét is a terrorizmus mocskával szennyezzék be. A radikális vallási tanokat hirdető Iszlám Állam Európa és a keresztény kultúrkör elleni hadviselése ezzel totális háborúvá szélesedett. A terroristák első célja nem más, mint a szimbólumok lerombolásán keresztül az ellenfél gerincét megroppantva az identitástudat megtörése, hogy az európai társadalom könnyű prédává váljon majd a végső cél, Európa meghódítása végett indított háborúban.

Az a tény külön sajnálatos, hogy egyes szélsőbaloldali és radikális jogvédő közösségek a tevékenységükkel – ha akaratukon kívül is –, de éppen ennek a célnak az elérésében segítik a terroristákat, amikor a hagyományos értékrend megbontásán keresztül egy káoszon és identitásválságon alapuló társadalmat akar-nak kiépíteni. Holott az a kultúra, amelyet az Iszlám Állam képvisel, a legkevésbé sem az elfogadó szemléletéről híres, így esetleges térnyerésük minden másként gondolkodó vagy viselkedő európai számára végzetes lehet.

Így nincs más út, mint európaiként egységben fellépni a radikális törekvések ellen, hogy gyermekeink és unokáink is megismerhessék, milyen is a világ legélhetőbb városa:

Bécs, ahol jó európainak lenni.

(A szerző egyetemi docens, a Nemzeti Fórum biztonságpolitikai szakértője)

Magyar Hírlap

Akik a recski internálóból megszöktek

Bereznai László

Bizonyos ismereteim már korábban is voltak a recski kényszermunkatáborról. Az 1990-es évek elején segítettek Kéri Kálmán (volt rab) és Böszörményi-Nagy Géza (volt rab) írásai, melye-ket ezúton is köszönök. 2019 őszén felkerestem Kosdon Kurdi Ferenc polgármestert, Mózesné Esztikét, hogy érdeklődjenek Mózes Mihály elfogásáról. Még élnek a településen idős emberek, akik 1951-ben gyerekek, fiatalok voltak. Feltételeztem, hogy élnek olyan emberek akik még emlékeznek, vagy hallottak róla. Nos, Mózesné Esztike javasolta, hogy keressem fel Jéman Jenőt és feleségét. Elmondtam, hogy Mózes Mihály hogyan jutott Kosdig, az agyagbarlangba és hogyan fogták el a rendőrök. Megemlítettem a kislányt, kitől enni valót kért Mózes Mihály. Ekkor a feleség Julianna néni megszólalt, hogy Ő volt akkor az a kislány. Hála a Mindenhatónak és Juliska néninek, hogy sikerrel jártam Kosdon.

Mózes Mihály (volt rab) visszaemlékezése szerint. 1951 tavaszán: nyolc rab megszökött a szigorúan őrzött és titokban tartott táborból. Michnay Gyula, Lőcsey Géza, Stern Mendel, Stern Pál, Kihut József, Kertész Géza és jómagam (Mózes Mihály).

1950 őszétől és 1951-52 teléig sokan éhen haltak a recski táborban. Nehéz fizikai munkát végeztek, követ fejtettek, hordták. Naponta 1100-1200 kalóriányit kaptak enni. Megtárgyalták és elhatározták, hogy mivel kilátástalan a helyzet – nagyon rossz az élelmezés – megszöknek. Nagyon kapóra jött, hogy a táboron kívül építettek robbanóanyag-raktárt és a két őrtorony között drótkerítés ki volt bontva, hogy ki lehessen járni a munkára. Ugyanis Lőcsey Géza már előzőleg volt kint a két internált kőművessel egy ávós kíséretében. Ezt elmondta társainak. Stern Pali mondta, hogy be kell öltözni, Lőcsey vállalta, hogy beöltözik ávósnak. Az internálótáborban volt szabó, asztalos. A szabó elkészítette az ávós öltönyt, az asztalos műhelyben pedig kifaragták a géppisztoly mását, amit befestettek feketére.

Vasárnap a kőművesek nem mentek ki dolgozni a kerítésen. A drótkerítés nem volt visszaállítva, csupán felakasztották a kijáró internáltak. 1951. május 20-án délelőtt 8 órakor egyszerűen kisétáltak a kerítésen. Mindenkinek megvolt a szerepe. Volt kőhordó trógli, vödör, malteros vödör, ami a munkához kellett, mint hogyha ott dolgoznának. A két őrtorony között mentek ki, a két váltás között. Fegyelmezetten haladtak az erdőig. Az őrség nem észlelt semmi gyanúsat. Úgy tervezték eredetileg, hogy Csehszlovákiába mennek, mert kb. harmincöt km a határ.

Hárman Michnay, Mózes, Lőcsey maradtak együtt. A többiek dél felé szaladtak el. Michnaynak volt a legnagyobb terepismerete. A patakban mentek, hogy az üldöző kutyák nyomukat elveszítsék. (Az ávósoknak volt hat-nyolc kutyájuk az internálótáborban). Mindenütt az erdőben mentek és sohase mentek ki szabad területre. Nappal pihentek, figyeltek és mindig éjszaka mentek tovább. A csillagokról, Göncölszekér, Sarkcsillag irányából mentek Budapest felé. Elérték a kisterenyei országutat. Ott egy dombról vették észre, hogy nagy autósor jön, ugrálnak le a katonák, kutyákkal zárják le a környéket. Szerencséjükre már az első zárógyűrűn túl voltak.

rekonstruált barak a recski emlékparkban

Útközben kiszedték a földből a hagymavetést, zöldhagymát és nyerskáposztát. találtak búza-kalászt, zöld cseresznyét. Ezeket megették. Elértek Buják környékére. Itten Mózes Mihály egy madárijesztőről levett egy kabátot és azt vette magára. A csizma a lábát feltörte, megfertőződött és be is lázasodott. Az erejük is fogyott, Szirák környékén szétváltak útjaik, Mózes Vác felé ment tovább. Michnay Gyula, Lőcsey Géza Budapest felé mentek tovább. Mózesnek a Vác közelében fekvő Kosdon lakott egy régi ismerőse. (Nem ismerjük a nevét). Valakivel üzent az ismerősének, az kijött a rejtekhelyére, egy agyagbarlangba, és megmondta, hogy estére kijönnek érte, mert tele van rendőrökkel és katonákkal a környék. Ezért veszélyes lenne a faluba bemenni. A közeli réten futballoztak a gyerekek és a labda begurult az agyagbarlangba. Ez a szökés után 21-22 napppal történt. Június elején lehetett. A labda után futó gyerekek meglátták Mózest. Egy kislánynak mondta, hogy ne féljen, hozzon valami ennivalót. A lány hazament

kenyérért, de mire visszament Mózes már nem volt ott. A gyerekek kiabálására felfigyeltek a rendőrök, riasztólövést adtak a levegőbe, elfogták. Mózes ottan elmondta a rendőröknek, hogy Recsken kik vannak. Egy szakaszvetőnek ott volt az iskolaparancsnoka is Egervári János. Mózest bevitték a váci rendőrkapitányságra nagyon megverték. Vallatták társairól de ő nem mondott semmit. Ezután Budapestre a Fő utcára vitték, ahol megint kiadós verést kapott, hogy vallja be, hol van Michnay és hol van Lőcsey, de ő nem tudta. A Fő utcáról visszavitték Recskre. Időközben elfogták a többieket is. Egyedül Michnay Gyulának sikerült nyugatra szöknie. Recsken az ávósok sorfalai között kellett futniuk és mindenkit ütöttek, vertek, rúgtak. Félholtra verték a szökevényeket. Fellocsolták őket, összeláncoltak mindenkit, majd berakták az autóba és felhozták vissza a budapestre a Katonai Törvényszékre a Fő utcába.
Mózes Mihály a Fő utcán két évig volt. Tárgyalásuk

a tábor egyik őrtornya (korabeli fotó)

1953-ban történt és fogoly szökésért ítélték el. Az ítélet aszerint, hogy ki mennyire vett részt a szökés előkészítésében öt év, nyolc év volt.
Vácra vitték őket. Mózest úgynevezett fegyelemsértés miatt, büntetésből egy pincehelyiségben gúzsba kötötték. Elvesztette az eszméletét, a bal oldalára esett, felfázott és így kapott szívburok gyulladást, aminek következtében egy évig feküdt a váci rabkórházban mozdulatlanul. A szerencséje az volt, hogy egy fogolytársa, Hoyos János orvos és sebész gondos ápolásának köszönhetően életben maradt. 1954. júniusában szabadult oly módon, hogy reggel kitették a börtön elé egy cementeszsákban, értesítették az édesanyját, aki érte jött kocsival és úgy vitte haza, még egy fél évig lábadozott. Így tudta átvészelni a recski tábor következményeit.
A recski szököttek közül Michnay Gyulának sikerült viszontagságos úton-módon nyugatra eljutnia. Michnay szerint: egy véletlen folyamán találkoztam az utcán egy barátommal, Dr. Földes Pap Károllyal, aki egyetemi tanár és református lelkész volt Magyarországon. Ő mondta, hogy találkozója van báró Weiss Edittel, Weiss Manfréd lányával, aki kint Amerikában is milliomos és mint ilyen, egyike a Szabad Európa finanszírozóinak. Azt mondta menjek vele. Egy étteremben találkoztak. Weiss Edit méla undorral nézett rá. „Mondja, maga Recsken volt? Igaz, hogy ott volt?" Hát mondta Michnay „Igen, igen." „Nem ismer maga egy Györgyey nevezetűt?" „Hogyne ismerném, Györgyey F. Aladár a Perczel Mór utca sarkán volt a szüleinek déligyümölcs nagykereskedése." Látta, hogy meghökkent. „És egy Letayt?" Mondta? „Magas, erősen szeplős, göndör férfi." És akkor megdöbbent, „Hát maga mégis igazat mond? Akkor most fölmegyek Münchenbe és hogyha azonnal nem hozzák le a maga történetét, megvonom tőlük a támogatást." Hát így történt, hogy három hónap késéssel a rádió lehozta. Vagy hatszáz nevet olvastak be a rádióban. 1953. március elején Szálin meghalt, Nagy Imre lett a miniszterelnök. Enyhülni kezdett lassan a politikai megtorlások sora. 1953. augusztusában végre elkezdődtek a szabadulások a recski kényszermunkatáborból.

1949-50-ben a minisztertanács határozattal, az Államvédelmi Hatóságot a Belügyminisztériumtól függetlenítette.
Kimondta, hogy az ÁVH „a párt vasökle". Tevékenységét nem az ország törvényei szabják meg, hanem a pártvezetők utasításai. Az ÁVH-hoz szovjet tanácsadók jöttek. Az ÁVH nemcsak nyomozott és elítéltetett, hanem a büntetésvégrehajtást is maga végezte. Így került, a Kistarcsai Központi Internálótábor, a recski kényszermunkatábor is az ÁVH felügyelete alá.
A szervezet a kezdetektől fogva a párt politikai céljainak elérése érdekében működött. Akárkit fasisztának, reakciósnak titulálhattak, így bárki internálhatóvá válthatott. Magyarországon 1945-1956 között voltak politikai, pártok elleni, egyház ellenes, és gazdasági perek. E nagy perek mellett ott sorakoznak a „kis perek" is. Ezek voltak a társadalmat félelemben tartó, terrorizáló perek, hogy az ország minden állampolgára érezze, az adott vádak alapján – ő maga is potenciális börtöntöltelék lehet.

Szűcs Béla Albert

Karácsony, amely számomra mindig emlékezetes marad

Részlet a Magyar szívvel – szovjet uniformisban c. könyvéből

A bevonulást követő napokban olyannyira el voltunk foglalva a beilleszkedéssel, hogy észrevétlenül megérkezett a Karácsony szent ünnepe. A néphadseregben a vallásosság, mint olyan, ismeretlen volt. Ha akadt valaki, aki a jó Isten áldását kérte, azt bizony hamar eligazították. A templomba járás ismeretlen fogalom volt, csak az imádságos könyv maradt, melyet egyedüllétkor vagy éjszaka lapozgathatott a magyar kiskatona. Ám ha ezt meglátta valaki, megtudta, és jelentette, akkor bizony ennek következményei voltak.

Erre a vallástalan tudatlanságra jó példa, amikor egy foglalkozás során az oktatóként kivezényelt hadnagy elvtárs Noét jelölte meg a világ teremtőjeként. Összenéztünk, megdöbbentünk, nem tudtuk mit csináljunk, nevessünk vagy sírjunk, de nagyon szégyelltük magunkat. Sajnos, ilyen volt akkoriban a vallási kultúra és vallási politika, a néphadsereg kötelékén belül.

Karácsony szent estéjén az ezred ügyeletese, Devcsics Miklós hadnagy rendkívüli állapotot hirdetett meg. Elrendelte, hogy minden katona köteles a körletekben tartózkodni, és azt nem hagyhatja el. Nyilván ezt azért tették, mert attól tartottak, hogy a családban szerzett karácsonyi emlékek esetleg elkeseredést okoznak és a szeretteik hiányát érző kiskatonák öngyilkosságot követnek el. Valamennyien a körlet hálótermébe voltunk bezárva. Idős katonák tartották figyelemmel az ezredügyeletes által elrendelt utasítás végrehajtását. Egymás között beszélgetve sűrűn emlegettük gyermekéveink szép karácsony estéit.

Ezekben az időkben a karácsony eltűnt a hivatalos köztudatból, de a naptárakból is. Csak úgy szerepelt, mint a Fenyőfa ünnepe. Az emberek házaikba húzódva, a szűk család kebelén belül ünnepeltek, imádkoztak és emlékeztek. A szegényes fenyőfák fénye sem világított át a porták határain, mint teszik azt – hála a jó lstennek – napjainkban. Némákká váltak a templomok harangjai és nem hívták a hívőket karácsonyi imádságra. Tombolt a vallásellenesség és tombolt az elvtársak által meghirdetett vallástalanság. Szenvedtek az egyházak, szenvedtek a papok, mint a klerikális reakció első számú kikiáltott népellenségei. Temetővé vált az ország és tombolt a „demokratikus" diktatúra.

Mi harmincegyen pedig magunkba roskadva emlékeztünk, könnyeztünk, első ízben távol az otthontól, katonamundérban. A szakaszban egyedül voltam református, a többi katonatársam mind katolikus volt. Elkeseredésükön felülemelkedve egyszer csak egy érdi fiú, Kereskényi Antal elkezdte énekelni a „Mennyből az angyal" fenséges dallamú karácsonyi éneket. Valamennyien követtük őt, így a harmincegy torokból egybehangzóan megszólaló dal ünnepivé tette a sivár hálótermet. A folyosón őrséget álló öregkatona pedig üvöltve közölte velünk, hogy „fasiszták vagyunk". Ezzel mi mit sem törődve, egymás után elénekeltük a katolikus vallás nagyon szép karácsonyi énekeit. A magyar néphadsereg katonájához nem méltó viselkedésünket jegyzőkönyvbe rögzítették, de később elültek az esemény hullámai és nem követte retorzió „súlyos tettünket".

Éjfél tájban megkopogtatták az ajtót. Megrémülve vártuk az események folyását. Egy csomagot adtak be, és a nevemet kiáltották. A kis csomag nekem jött. Jó anyám küldte és úgy időzítette, hogy az szentestére érkezzen meg. Nagyon-nagyon boldog voltam. Sírtam. A gondosan elkészített szegényes csomagocskában volt egy fenyőág is, melyre három, piros sztaniolba csomagolt szív volt kötve. A három szívfigurába apám, anyám és az én nevem volt beleírva. A csomag, melyet ellenőrzés miatt már felbontva kaptam meg, míg élek, emlékezetes marad számomra. A kis fenyőág mellett húsféleség és jó anyám által készített nagyon finom karácsonyi sütemények tették ki a csomag tartalmát. Akadt benne egy-két alma, dió is, mely ilyenkor, karácsony tájékán szokásos.

Valamennyien, akik a hálókörletben voltak, a csomag fölé hajolva fejezték ki kíváncsiságukat. Én pedig a duruzsoló kályha mellé húztam a szoba asztalát, és anyám kezei által készített kis csomag tartalmát felosztva, asztalhoz ültettem társaimat.

Még ma is elfog az érzékenység, ha rá gondolok, hogy mi ott mennyire együvé tartoztunk, a boldogtalanság óráiban milyen boldogok voltunk. A kis csomagban talált karácsonyi falatok hamar, nagyon hamar elfogytak. Utána még karácsonyi énekeket énekeltünk, majd nyugovóra térve adtuk át magunkat a karácsony éjjeli álomnak.

1956 december 31.

(Karácsony hava)

Schrötter Tibor
Széna téri obsitos

Közel két emberöltő – 64 év – telt el az óta, és ennyi idő sem képes fakítani az emlékek drámaiságát.
A Forradalmat ismét eltiporták a szovjet hernyótalpak és honi kiszolgálói Kádár (Csermanek) és gyilkos pufajkásai. A fővárosra, de az egész országra rátelepedett a terror, a statárium és a félelem. A nemzet egyik fele bujkált a másik bujtatott.
Én is kopott lódenkabátom zsebébe bujtattam átlőtt és begipszelt csuklómat, úgy siettem egy zeneakadémista lánnyal (későbbi feleségemmel) a Majakovszkij utcán, kit a harcok alatt ismertem meg. Ő mutatta meg azt a gépelt papírszalagot, ami a Zeneakadémia oldalkapujára volt kiragasztva:

> ***„A Magyar Állami Hangversenyzenekar előadása:***
> ***folyó hó 31-én 13 órakor***
> ***Beethoven Egmont nyitány és***
> ***Eroica szimfónia***
> ***Vezényel: Ferencsik János”***

Döbbenten néztünk össze, jól látjuk-e?! Egmont és az Eroica Ferencsik vezényletével?? Pont ez a két mű a legszebb zenei jelkepe a forradalomnak és szabadságvágynak! Ez is bizonyítja, hogy a zsarnok ugyan kicsavarta a fegyvert a kezünkből, de a szabadság szellemét nem tudta leigázni! Tovább siettünk, de már nem éreztük oly nagyon a hideget. Kezdés előtt jó félórával már tele volt az előcsarnok. Vajon honnan tudtak a hangversenyről? Az emberek arcán riadt kíváncsiság… Él még, elfogták, vagy elmenekült? Ismerősök némán fogtak kezet… mi is. Becsöngettek. A közönség szokatlanul halkan foglalta el a helyét. Mi a zenekari ülések felső sorába ültünk le. Szinte hallani lehetett a csendet. Feloldásként hatott, amikor Ferencsik pálcája nyomán megszólalt az Egmont nyitány. Ez előtt s utána is többször hallottam e művet, de így soha!! Akkor és ott zenekar és hallgatóság együtt oldódott fel e muzsikában, mely a szabadság eszméjét magával ragadó erővel érvényesítette.
A rövid szünetben az arcok pirosabbak, a tekintetek keményebbek voltak. Így kezdődött az Eroica szimfónia. A monumentális első tétel tovább fokozta azt a hitet, hogy a szabadság legyőzhetetlen, bár sok áldozatot követel.
A második „Gyász”-tétel néhány másodperces szünetében a zenetörténet egyedülálló eseménye, hogy a közönség némán felállt és úgy is maradt. A dirigens és a zenészek döbbenten fordultak a hallgatóság felé. Látva a mozdulatlan és néma embereket megszólalt a „Gyász”-tétel úgy ahogy a világon még soha sehol sem szólt. Meglett férfiak válla rázkódott a néma zokogástól, s a zenészek szeméből is a könnyek folytak.
A tétel végén egy ájult nőt (anyát? feleséget?) vittek ki. Leülve várni kellett amíg a sírók erőt véve magukon, a fájó csöndben folytatni lehetett a zenét. A hangverseny végén néma felállással vártuk meg amíg a zenekar kivonult.
Alig volt taps. A kezek, az én kezem is ökölbe szorult. Így nem lehet tapsolni. Mégis minden zenész tudta ennél nagyobb tisztelet és elismerés még nem érte őket!!
A nap azóta kisütött. Muszáj volt ezt leírni, hisz ki tudja hányan élnek még, akik azon az ólomszürke napon ezt a csodát átélték.

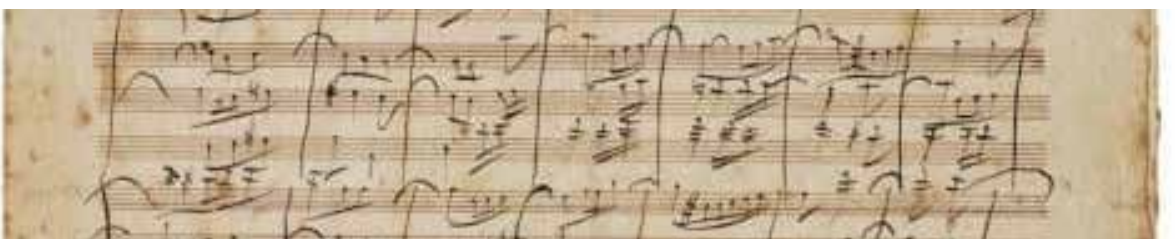

LÁMPÁS Az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége negyedévenként megjelenő folyóirata • Kiadó: 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége, H-1051 Budapest, Nádor u. 36. V. em. • Felelős kiadó: Dr. Sántha Gábor, az 1956-os MSZVSZ elnöke Főszerkesztő: Szentiványi György, Lapterv: Aranyi Csaba, Fotók: Fortepan archiv, Csigás Zoltán, Kapusi Zoltán, internet • E-mail: imszvsz@upcmail.hu • Web: www.1956mszvsz.hu • ISSN 2064-8103 • Az olvasói levelek tartalmáért felelősséget nem vállalunk, esetenként szerkesztett, rövidített formában jelentetjük meg. Kéziratot nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza. Köszönetünket fejezzük ki a felhasznált fotókért, grafikákért: MTI, Internet, Fortepan

Megemlékezés
Október 23-ra a Corvin közben

Mint azt a Lámpás ez évi harmadik számában is megírtuk: az október 23-ai ünnepségünket a Covid járványra való tekintettel teljes zártkörűen tartjuk meg a szokásos helyszínen, a budapesti Corvin közben.
A csendes koszorúzáson részt vett Dr. Lomnici Zoltán tiszteletbeli elnökünk, Dr. Sátha Gábor a Világszövetség elnöke, Dr. Petrasovics Anna, Csigás Zoltán és Szentiványi György alelnökök, Forgó Zsuzsanna titkárságvezető, a Pofosz képviseletében Szalay Zoltán budapesti elnök, valamint Matheidesz Konrád a Szabadságharcosokért Közalapítvány munkatársa.
A központi emléktábla előtt Dr. Lomnici Zoltán megemlékező beszédet mondott, majd elhelyeztük a Világszövetség koszorúját. Ezt követően minden emléktáblára tettünk egy szál virágot. Ezzel is jelezve, hogy hősies életük és haláluk nem veszett a feledés homályába, hanem őszinte tisztelettel gondolunk reájuk és a dicsőséges októberi napokra.

A HírTV munkatársai esti közreadásra rögzítették Világszövetségünk megemlékezését.

Dr. Sántha Gábor és Dr. Lomnici Zoltán elhelyezik Világszövetségünk koszorúját

Dr. Lomnici Zoltán megemlékező beszédet mond

Dr. Petrasovits Anna elhelyezi a megemlékezés virágát Kéthly Anna emléktáblájánál

Kitüntetések
Október 23-a alkalmából

2020. október 22-én a budai várban, a Miniszterelnökség dísztermében, a Karmelita kolostorban, ünnepélyes keretek között Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes adta át a kitüntetéseket.

Ünnepi beszédében kiemelte:

• A magyar nemzet akkor tud fennmaradni, ha minden tagjában benne él a tudat, hogy érdemes és büszkeség ehhez a nemzethez tartozni Történészek állítják, hogy a kitüntetés egyidős az emberiséggel. A kezdet kezdetétől van látható jele, amivel az érdemeket, a hőstetteket elismerték.

• A kitüntetés az egyén számára fontos visszajelzés a társadalom, a nemzet, a haza részéről.

• A magyar állam küldetése, célja, hogy a magyar nemzet fennmaradjon és a magyar emberek életminősége javuljon. Ez akkor valósulhat meg, ha a magyar társadalom tagjai olyan értéket állítanak elő, ami mindenkinek értékgazdagodást jelent, és mindenkinek az életminőségét javítja. Ezek közé tartozhat akár egy nagyszerű színházi előadás, egy nagyszerű könyv, vagy egy templom építése, egy közösség lelkipásztori szolgálata.

• Az életminőség javítása által a nemzeti büszkeség is erősödik.

• A magyar nemzet akkor tud fennmaradni, ha minden tagjában benne él a tudat, hogy érdemes és büszkeség ehhez a nemzethez tartozni.

• Mivel a világjárvány miatt elmaradt a kitüntetések átadása, most három nagy nemzeti ünnep „találkozik": augusztus 20., hiszen a Szent István-napi kitüntetések átadása történik most, a március 15-i, ugyanis a mai kitüntetési rendszer az 1848-ason alapszik, és az október 23-i ünnep folyik éppen.

• Ebben „mély szimbólum" jelenik meg, a három ünnep más történelmi korban, más történelmi kihívások között, de lényegében ugyanarról szólt.

• Szent István alatt a feladat az volt, hogy a kereszténység felvételével kapcsolódjanak szervesen az európai civilizációhoz, és hozzák létre a szuverén magyar államot. Ez létre is jött.

• 1848-ban ugyanez a feladat volt, akkor úgy hívták, hogy „haza és haladás", vagyis a független magyar állam megteremtése és a polgári átalakulás.

• 1956-ban is pontosan ugyanez volt a cél, a nemzeti szuverenitás visszaállítása, hogy menjenek ki a megszálló szovjet csapatok, tartsanak szabad választásokat, legyen demokrácia.

• Ez a magyar megmaradás parancsa, azaz két dolgot kell egyszerre megtenni: a nemzeti szuverenitás védelmét és egyúttal az „idők élén járni".

Lámpás újságunk őszintén tisztelt és nagyrabecsült segítője aki több írásával is segítette szerkesztői munkánkat: **prof. Dr Bogár László Miklós** közgazdász a **Magyar Érdemrend középkeresztjét** kapta meg.

Világszövetségünk alelnöke **Szentiványi György** részére 1956-os Forradalom és Szabadsághar idején tanusított bátor helytállása, valamint a Lámpás című folyóirat főszerkesztőjeként végzet munkája elismeréseként, Orbán Viktor miniszterelnök javaslatára Áder János köztársasági elnök a **Magyar arany érdemkeresztet** adományozta.

Világszövetségünk tagsága és elnöksége nevében gratulálunk a kitüntetetteknek és további eredményes, sikeres munkát kívánunk.

Dr. Sántha Gábor

Koszorúzás
a XVIII. kerületi Béke téren

2020 október 22-én délután a FIDESZ XVIII. ker. szervezetével közösen megkoszorúztuk a XVIII., Béke téren lévő 1956-os kopjafát.
A rövid ünnepségen 40-50 résztvevő előtt Szentiványi György alelnök tartott rövid megemlékező beszédet.
A Fidesz és a KDNP koszorúját Dr. Lévay Zoltán a kerületi Fidesz elnöke, Szarvas Attila a KDNP kerületi elnöke, valamint Tóth Kálmán a helyi önkormányzat Fidesz frakcióvezetője helyezte el.
Az ünnepségen részt vett Ughy Attila a fővárosi közgyűlés tagja, korábbi polgármester.
A Világszövetségünk koszorúját Dr. Sántha Gábor elnök, Szentiványi György alelnök és Csiszér Gyula erdélyi barátunk tette a kopjafa elé.
Pár szóval szeretnénk bemutatni erdélyi barátunkat: Csiszér Gyula Csíkszentgyörgyön született, Magyarországon, Ócsán él és kerámikusként dolgozik. Erdélyi tanára Márton Ferenc festőművész és szobrász volt. Mint a legtöbb erdélyi székely ember, igazi magyar hazafi. Az erdélyi népi hagyományokat tükrözi minden kerámia munkája a legegyszerűbb hétköznapi edénytől kezdve a mívesebb darabokig.
Október 22-én este Ócsán - ahol nagyon sok székely magyar ember él - 1956 emlékére őrtüzet gyújtottak, természetesen a tűz körül megjelent Székelyföld zászlója is.

Tóth Kálmán, Dr. Lévai Zoltán, Szarvas Attila

Dr. Sántha Gábor és Csiszér Gyula

A Béke téri koszorúzást követően, Tóth Kálmán megkoszorúzta Balogh György emléktábláját

Ughy Attila korábbi országgyűlési képviselő parlamenti felszólalásának részlete Balogh György emlékére

1904-ben született Budapesten, 37-től ügyvédként dolgozott, 1939-től egészen Magyarország német megszállásáig a pestszentlőrinci képviselőtestület tagja volt. 1945-ben mint köztiszteletnek örvendő polgár tagja lett a város életét irányító Pestszentlőrinci Nemzeti Bizottságnak, majd országgyűlési képviselői mandátumot szerzett. A kommunista hatalomátvételt követően teljesen önként visszavonult a politikai élettől, és ügyvédként praktizált.

Dr. Balogh György 1956. október 28-án került ismét a helyi politika élvonalába, amikor újra összehívták a Pestszentlőrinci Nemzeti Bizottság 1945-ben megválasztott tagjait, hogy a forradalom következtében önként távozó kommunista városvezetés helyett átvegyék Pestszentlőrinc irányítását. A testület ülését 1956. október 30-án estére hívták össze. Amikor dr. Balogh György a kitűzött ülésre igyekezett, a ma Kossuth térnek hívott korábban Hősök terén gyülekező tömeggel találta magát szembe. A téren hangosbemondók tudatták a jelenlevőkkel, hogy az Ideiglenes Forradalmi Nemzeti Bizottság megválasztására kerül sor.

A mintegy hatezer fős tömeg közfelkiáltással dr. Balogh Györgyöt választotta meg a bizottság elnökének. 1956. november 4-éig dr. Balogh György mindennap a tanácsházán dolgozott. A bizottság tagjai az elnök irányításával beindították, működtették a tanács adminisztrációs apparátusát, ügyeltek a rendre, a közbiztonságra és a forradalmi napok tisztaságára.

A szovjet támadás, illetve a forradalom leverése után dr. Balogh György önként távozott tisztségéből, a kerület irányítója így újra a forradalmi események miatt korábban elmenekült Víg László lett. Víg László, értékelve a régi városvezetőnek a tevékenységét, a kerületbe érkező vöröskeresztes csomagok szétosztásával bízta meg Balogh Györgyöt, aki egészen 1957. január 30-áig láthatta el ezt a feladatot. Időközben azonban nagyot fordult a világ: megerősödött a forradalmat szovjet segítséggel vérbe fojtó Kádár János hatalma, és megkezdődött a szocialisták bosszúja az '56-os forradalomban résztvevőkkel szemben, így dr. Balogh Györggyel szemben is, akit mondvacsinált indokokkal, koncepciós eljárás keretében vádoltak meg. A jegyzőkönyvek tanúsága szerint az Üllői út 207. szám alatti lakásán 1957. július 17-én, éjjel 22 óra 20 perckor jelentek meg a hatalom pribékjei. Először Kistarcsára szállították, majd a gyűjtőfogházba, a Markó utcába. 1957. augusztus 9-étől előzetes letartóztatásba helyezték.

A börtönhónapok mindennapi megpróbáltatásairól keveset tudni. Feleségének a beszélőn többször mondta, hogy „megfuttatták", szemüvegét összetörték, bántalmazták. Az asszony több szinten próbálkozott férjének kiszabadításával, mindvégig sikertelenül. Hiába volt az orvosszakértői vizsgálat, amelyik azt állapította meg, hogy a letartóztatott magas vérnyomásban, következményes szívtúltengésben és szívelváltozásban szenved, mégsem engedték szabadlábra helyezését a tárgyalásáig. A bírósági tárgyalásra 1958. február 6-án került sor. A bíró egészségi állapotára való tekintettel a 8 órányi tárgyalást követően szabadlábra helyezte a vádlottat.

A hazatérést követően dr. Balogh Györgyné súlyos feladat előtt állt. Akkor kellett volna közölni férjével, hogy ameddig börtönben volt, addig édesanyja meghalt. A hírt az este folyamán nem merte közölni a férfival, de ennek ellenére a tragédia bekövetkezett, ugyanis dr. Balogh György kiszabadulásának éjszakáján rosszul lett, és már a hajnalt sem érhette meg otthon, február 7-én, alig 12 órányi szabadlábon eltöltött óra után meghalt. A boncolás megállapította, hogy halála természetes okból, szívkoszorúér-elégtelenség miatt következett be. 54 éves volt, és elhurcolása előtt abszolút semmilyen betegséggel sem küzdött.

Tóth Kálmán a XVIII. kerületi önkormányzati FIDESZ frekció vezetője a megemlékezés alkalmával megkoszorúzta Balogh György emléktábláját

IN MEMORIAM

Gyászoló Gyülekezet!

Kedves Család és Mindazok, akiket a Világpusztító Vírus távol tart tőlünk, de ebben az órában gondolatban együtt kísérjük földi életének 71. évében utolsó útjára Nagyváradi Róbertet, a Családapát, a Sportembert, a közvetlen Munkatársat.
Kortársaként, barátjaként csak az elmúlt közel három évtizedet tudom életközelből fölidézni. A kilencvenes évek elején szerveződő, formálódó lakiteleki Népfőiskolai Alapítvány Frici, a vállalkozó szellem címmel 30 részes televíziós filmsorozatot készített, s ennek Nagyváradi Róbert első felesége, Anna volt a gazdasági vezetője. Ekkor ismertem meg Nagyváradi Róbertet, aki az évek folyamán munkatársam, szövetségesem és a barátom lett. Sok-sok ezer autó-utas beszélgetéseink, kampányélmények, közéleti és népfőiskolai szervezőmunka kötöttek és kötnek össze bennünket mindmáig. A kilencvenes évek közepén mondta egy lázas rendezvény után: - Azt gondolják, valami biztonsági ember, fizetett testőr vagyok melletted. Pedig nem igaz.
Aztán inkább magának mormolta: - Ebből annyi igaz, hogy egy barát az élete árán is megvédi a barátját fizetség és hivatalos papír nélkül is.
Igen, Nagyváradi Róbert jelenléte folyamatos biztonságot, nyugalmat adott, legyen az ingerült, zaklatott politikai küzdelem, országot formáló, ügyeket intéző parlamenti kabinet vagy népfőiskolai, alapítványi felügyelő bizottsági munka.
Életútjának gazdag ismereteit, tapasztalatait képes volt közös munkánk során is hasznosítani. Gondolatainak aranymetszése a Család volt. Büszkén beszélt mindenkor az első házasságából született Róbertről és Péterről, és a Zsuzsával 20 esztendeje kötött házasságából született Andréról. Magam élménye is, amit a családi otthont megteremtő Zsuzsa megerősít, Robi így beszélt a három fiához: „Legyetek összetartóak, szeressétek egymást, mert később csak egymásra számíthattok."

Gyászoló Gyülekezet! Kedves Család!
Találkozásaink alkalmával, ha csak egy-két mondatban is, de Robi folyamatosan beszámolt a most 16 esztendős André életéről. Büszkén mutatta rajzait, írásait, fantáziadús ötleteit. Sokat voltak együtt. Vasútvonalakat jártak végig Záhonytól Szombathelyig, Balassagyarmattól Mohácsig. Vasúti múzeumot tervezgettek. A bugaci kispöfögőről már együtt álmodoztunk. Gyakran mondogatta: - Ha végre beindul a sikerre ítélt Nagy Nyereményjátékom, a Gól-Lottó, akkor sok-sok álmunk megvalósulhat. Újra indulhat a bugaci kispöfögő, és még mennyi egyesületet, alapítványt, találmányával kalapozó embert tudunk majd kedvező, reményteli helyzetbe hozni!

Tisztelt Gyászoló Gyülekezet!
Nagyváradi Róbert nem csak álmodozó ember volt. A földön járt, mindenkor ütközött a valósággal. Ha sérülés érte, igen erős öngyógyító képessége volt. Ebben segítette őt katolikus hite, gyakorlati érzéke, rendkívüli munkabírása, átlagon felüli szervezőkészsége.
Róbert fiát idézem: „A 80-as évek végén Tatabányáról visszaköltözött Budapestre, ahol a bányász szakszervezet sportosztályát vezette. Talán ekkor volt a legboldogabb. Sokrétű munkáját jellemzi, hogy például egy alkalommal, őszinte és egyforma lelkesedéssel segítette a tekeversenyt Rudabányán és párhuzamosan a Tatabánya Real Madrid elleni mérkőzést és rá egy hétre egy olajbányász horgászversenyt, ahonnan már másnap átrohant a Mecsekbe, egy természetbarát találkozóra… Számomra gyerekként sose derült ki, hogy akivel éppen beszél, az egy nagy bányavállalat elnöke, vagy egy uszodai szertáros."

Gyászoló Gyülekezet!
Ezekkel a személyiséget festő mondatokkal érzékelni lehet Nagyváradi Róbert egyéniségét. Állandó szellemi készenlétben, feszültségben élt, aki a nyolcvanas évek végén a Magyar Szabadidősport Szövetség finanszírozására találta ki és vezette be a Mázli elnevezésű sorsjegyet, ami

anyagi forrást jelentett az amatőr sportéletnek. A Póló-Lottó és a Gól-Lottó találmánya is jelzi, hogy váltakozó sikerrel próbálta a szerencsejátékban rejlő lehetőségeket a tömegsport és minden nemzeti érdeket segítő civil közösség javára hasznosítani.
Erkölcsileg, anyagilag támogatta az ’56-os szervezeteket, egyesületeket, pályázatokat, Pongrácz Gergelyék ’56-os majsai múzeumát, ifjúsági táborát, az 1956-os Magyar Szabadságharc

Világszövetségét. Adományozott szoborállításra, az elszakított országrészek magyarságmentő programjaira, kiadványokra, hitünket erősítő egyházi rendezvényekre.

Gyászoló Gyülekezet! Kedves Család!
Nagyváradi Róbert, aki Testnevelési Főiskolát végzett, a szó klasszikus értelmezésében: sportember volt. Sportember, aki ötvözte magában az amatőr versenysportolót, a sportvezetőt, a tömeges sportra és versenysportra, a testmozgásra nevelő edző tulajdonságait. Nem ok nélkül hatotta át az 1987-es Lakiteleki Találkozó szellemisége. Nem ok nélkül vonzotta a Lakiteleki Népfőiskolához alapító kurátorunk, a magyar sporttörténet legendás személyisége: Gyarmati Dezső.
Nagyváradi Róbert is vízilabdázott, ifjúsági válogatott is volt, és sokszor elmondta, hogy 1967-ben a BVSC vízilabda játékosaként, a medencében csodálhatta a háromszoros olimpiai bajnok Gyarmati Dezső sziporkázó játékát, aki akkor már a Fradi játékos-edzője volt.
Dezső többször mondogatta Nagyváradi Róbertről: ennek az embernek a sportérdeme ér annyit, mint egy edző olimpiai aranya, mert Robi a sportvilág hétköznapjaiban, reflektor nélkül a gyerekek százait tanította meg úszni, vízilabdázni és nevelte, formálta őket tisztességes emberré.

A Jóisten nagy dramaturg, mert akkor szólította Robit az Égi Hazába, amikor a Lakiteleki Népfőiskola Gyarmati Dezső két esztendős kollégiumát Nagyváradi Róbert vezette. Munkaterve megmaradt, munkáját ennek alapján folytatjuk. Igen, folytatjuk.
Lám, Tőled sem tudunk véglegesen elbúcsúzni, csak elköszönünk, kedves Robi! Földi életed tovább munkál a Családodban, utódaidban, barátok gondolatában, vízilabdázó mozdulatokban, a Népfőiskola, a Hungarikum Liget jövőjében.
Égi utadon kísérjen a Teremtő Atyánk áldása!
Isten Véled, Kedves Robi!
Isten velünk, gyászoló Család, víruson innen és víruson túl, Gyászoló Gyülekezet!

Budapest, Farkasréti temető - 2020. november 23.

Lezsák Sándor
író, az Országgyűlés alelnöke

Őszinte megdöbbenéssel fogadtam a szomorú hírt: a Robi meghalt. Nyugodtan mondhatom, hogy a kapcsolatunk több volt, mint munkakapcsolat, talán megengedhetem magamnak, hogy egy kezdődő barátságról beszéljek. A személyes kapcsolatunkon kívül rengeteget tett a két szervezet, a Nemzeti Fórum és a Világszövetség közös munkájáért. Tele volt tervekkel a jövőt illetően, olyan elképzelései voltak, amik pozitívan, és a szervezeteinken túlra mutattak. A tervezgetések, beszélgetések vége mindig a családjáról, a legkisebb fiáról Andréról szólt. Érdeklődéseimre a felesége mondta, hogy már ébren van, és igyekeznek fokozatosan tudtára adni a körülötte történteket, és az érdeklődéseket.
Hirtelen jött halálhírével egyik pillanatról a másikra minden őszinte remény, –hogy újra találkozhatunk–, szertefoszlott. Hiszem, hogy a halál nem a véget jelenti, hanem a kaput, amin átlépve közelebb kerülünk a Jó Istenhez, Teremtőnkhöz.
Isten veled Nagyváradi Robi, a Jó Isten közelében pihend ki a földi élet fáradalmait!
Szentiványi György

A magyar kultúra napját 1989 óta ünnepeljük január 22-én, annak emlékére, hogy – a kézirat tanúsága szerint – Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon tisztázta le egy nagyobb kéziratcsomag részeként és jelölte meg dátummal Csekén a Himnusz kéziratát.

Dr. Petrasovits Anna

Aki szembeszáll velünk, holtában sem nyughat!

Hajnalban kiadós zápor volt, lehűtve a fülledt augusztusi napokat. A pocsolyák fel sem száradtak, Kölcsey befogatott, és nekivágott az útnak. A kátyúkból fel-felcsapott a hideg sáros víz. Sietnie kellett. Még tudott olyan személyekről, akik szivesen adták tanuvallomásukat Wesselényi Miklós védelmében. Egyenként kellett felkeresni őket, és begyűjtenie ezeket politikai barátja védelmében. Tíz napja éjt nappallá téve Wesselényi védőbeszédén dolgoztak. Wesselényi még augusztus 8-án érkezett Szatmárcsekére, hogy minden szellemi muníciót összeszedjenek, minden érvet kibontsanak, minden lehetséges védőtanut felkeressenek. Kölcsey politikai meggyőződésből és barátja iránti mélységes tiszteletből vállalta Wesselényi Miklós ellen indított hűtlenségi perben a védőbeszéd elkészítését. Szellemileg könnyen megbírkózott a feladattal, ám az udvar gátlástalan támadása, az alantas módszerek elleni védekezés nagy fizikai megterhelést rótt amúgy sem robosztus alkatára. Mivel a királyi ügyész már keresztül kasul pásztázta a Szatmár vármegyében fellelhető összes árulót és rögzített minden terhelőnek beállítható bizonyítékot, Kölcsey sem késleked-hetett. Nagy sebtében indult, miután kikisérte Wesselényit, aki szintén sietett, hogy minden követ megmozgasson, ami még segíthet a galádul rászögezett felségárulási perben. Kölcsey már napok óta nem érezte jól magát, ám sokan gyanakodtak a megyében settenkedő udvari ügynökökre. Nagy érdek fűződött a Wesselényi hűtlenségi per legnagyobb tekintélyű védőjének kiiktatásához. A progresszív magyar nemesek mindig is nem kívánatos porszemek voltak a bécsi udvar gépezetében. Különösen így volt ez a reformkori küzdelmek idején. Kölcseynek sem volt jó híre az udvarban. Országgyűlési követként egyértelműen a haladókhoz állott.

„Jelszavaink valának: HAZA ÉS HALADÁS."

Ez a legrosszabb ajánlólevél volt Bécsben. Ezek a magyarok javíthatatlanok, leszámítva az aulichus arisztokráciát. Miféle haza és mi az, hogy haladás?!

A császári titkosszolgák fantáziáját felettébb izgathatta ez a félig vak búsképű lovag, ez a poéta és botcsinálta politikus ott a világ végén, aki éppen Wesselényi védőbeszédén dolgozik. Sokan összefüggést kerestek hát Kölcsey hirtelen halála és a megyében észlelhető aktív császári titkosszolgálati jelenlét között.

Újabb zápor jött dél körül, nagy fagyos cseppekkel. A szél feltámadt, tépte a fák lombkoronáit, a kerekek egyre nehezebben vergődtek ki a kátyúkból. A lovak idegesen rázták magukat a hámban. Kölcsey késő estére ért haza, néhány újabb tanuvallomással a táskájában. Hiába kínálták a házaknál étellel, itallal, a fáradtságtól alig evett. Egész nap fázott. Sapkája, szövetkabátja nyirkos volt, csizmája átázott. Hűséges szolgái ágyba tették, ápolták. Az elkövetkező napokban alig vett magához élelmet, magasra szökött a láza, amit nem tudtak többé lehúzni. 23. éjszakáján, vagy más forrás szerint 24. reggelén Kölcsey Ferenc, a főjegyző, a volt követ, a magyar reformértelmiség nagy alakja, a Kossuth per védőügyvédje, a Wesselényi Miklós felségárulási per alapos felkészültségű, nagy szellemű védőügyvédje hirtelen és váratlanul, 48 éves korában meghalt.

A császári hatalom azoban még holtában is rettegte a birodalom keleti szegletében, egy kimondhatatlan nevű magyar falu református temetőjében pihenő felforgatót. Két évvel később, 1840-ben 24 „vasas német" érkezett Szatmárcsekére, kibontotta Kölcsey sírját, a Wesselényi hűtlenségi perhez csatolható dokumentumokat keresve ott!...

A halottgyalázás és a sír megbecstelenítése az egész magyar nemzetnek szólt.

Mikor nemzeti imádságunkat, Kölcsey Ferenc Himnuszát énekeljük, ezt se feledjék a generációk!

Adventi Emlék

Dr. Sántha Gábor

Az Advent nem függetleníthető a Karácsonytól. Várakozás, amelyben kiteljesül a szeretet. Ezt a szeretetet sokan leegyszerűsítik az ajándékozás rítusára. Erre ösztönöznek a fénylő - villogó reklámok, az internet, a TV, a rádió, az akciók.

Féltve őrzött emlékeim között tartom számon egy ormánsági kisfaluban töltött adventi heteimet. Színtiszta református falu volt. Ma szegénysorsú kisebbség lakja. Villany sem volt, nem hogy színes fényreklámok. Telepes rádió is csak néhány családban szolt, mindig népes hallgatóság mellett. Advent napjai, valami csodálatos békés nyugalomban peregtek. A karácsonyi ajándékozásra készülés azért kitöltötte a rövid nappalokat. Az 1950-es évek elején széles néprétegek éltek a rettegésen kívül, nagy szegénységben. Becses ajándéknak számított a sztaniolba (ezüspapírba) csomagolt dió, mogyoró, posztóval kifényesített pirosalma, mézecskalács, mézespuszedli, habcsók, amelyekből a karácsonyfára is került. A református vallásban csak nagypénteken van böjt. Ezért is Adventben vágták le a hízót, hogy Karácsonyra legyen friss hús, hurka-kolbász, sonka. Ilyenkor viszonylagos bőség volt a paplakban is, hisz minden család kötelességének érezte kóstolót küldeni a „tiszteletes úréknak". Sehol máshol nem hallottam a nyársdugás szokásáról. Egy többszörösen villásan elágazó faág egyik „akasztójára" feltűztünk egy papaírlapot amelyre felírtuk a családnak címzett jókivánságainkat, humoros rigmusainkat. A kerítésen áttett nyárs ágaira tűztek egy kis hurkát, kolbászt sülthúst - nem is kellett rá sokat várni. A gazdasszony, vagy a gazda nagyobb adagokkal honorálta a hiúságukat is legyező szellemes versikéket. Vasárnaponként adventi gyertyák is égtek erősítve a petróleum lámpa „fényáramát".

Lelkem legrejtettebb bugyraiban őrzöm azokat a bensőséges adventi estéket, amelyeknek fő része volt a családi éneklés. Végig énekeltük az adventi karácsonyi dícséreteket, zsoltárokat. Különös hangulatot és méltóságot adott, ha apám harmoniumon kisért bennünket.

Tollas Tibor - Anyám zsoltárt énekel című verse nyitotta tágra múltam ablakát. Most is keser-édes fájdalom sajdul fel lelkemből ha a fülembe cseng az „ides" gyönyörű szopránja.

Ezzel a verssel kívánok Istenáldotta, Kegyelemteljes Karácsonyt és egy Békésebb, Egészségesebb, Eredményekben gazdag, Boldog Új Esztendőt, az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége elnöksége nevében valamennyi tagunknak, bajtársunknak, barátunknak és ovasóinknak.

Tollas Tibor

Anyám zsoltárt énekel

Szép, fehér hajú éjszaka,
Váratlan érkeztem haza.
Hókucsmás házunk nem aludt,
Pislogva leste a kaput,
Mintha csak ő is várna rám,
És arany hidat vert alám.
És arany hídon mentem én
Kertünknek fehér szőnyegén,
Amíg egy hang az éjbe kelt,
Anyám benn zsoltárt énekelt.

Üvegen szűrve szállt a dal,
És átölelt, mint drága kar.
S üvegen szűrve néztem őt,
Álltam, mint oltárkép előtt.
Arcát nem láttam így soha,
Földön túl fénylett mosolya.
Leánykorában, hajdanán
Lehetett ilyen szép talán.
S még a szívem is félve vert,
Anyám benn zsoltárt énekelt.

Körülállták a bútorok
Úrnőjüket, mint múlt korok
Hű cselédei, csendesen
Tűnődtek el a verseken.
Nem lélegzett az óra se.
A lámpa halkan szórta le
Fényét, mely mindent átitat…
S a dal, mint drága áhítat
Repült, repült… hány év letelt
Azóta, hogy ő énekeli.

De mintha most is hallanám,
Az éjben énekel anyám.
Kották szövegével ver hidat,
Azon jön át, és így sirat.
Így látogatja meg fiát,
Dalokból szőve Bibliát;
Míg Isten ott fenn valahol,
Meghallja egyszer – lehajol,
S karján viszi az égbe fel,
Amint épp zsoltárt énekel.

József Attila:

Betlehemi királyok

Adjonisten Jézusunk, Jézusunk!
Három király mi vagyunk.
Lángos csillag állt felettünk,
gyalog jöttünk, mert siettünk,
kis juhocska mondta – biztos
itt lakik a Jézus Krisztus.
Menyhárt király a nevem,
Segíts, édes Istenem.

Istenfia, jónapot, jónapot;
Nem vagyunk mi vén papok.
Úgy hallottuk, megszülettél
szegények királya lettél.
Benéztünk hát kicsit hozzád,
Üdvösségünk, égi ország!
Gáspár volnék, afféle
földi király személye.

Adjonisten, Megváltó, Megváltó!
Jöttünk meleg országból.
Főtt kolbászunk mind elfogyott,
fényes csizmánk is megrogyott,
hoztunk aranyat hat marékkal,
tömjént egész vasfazékkal.
Én vagyok a Boldizsár,
Aki szerecseny király.

Irul-pirul Mária, Mária
boldogságos kis mama.
Hulló könnye záporán át
alig látja Jézuskáját.
A sok pásztor mind muzsikál.
Meg is kéne szoptatni már.
Kedves három királyok,
jóéjszakát kívánok!

Albrecht Dürer: A háromkirályok imádása